

Postritel: Robbie Williams * Elna Pähklmägi * „Mina, supervaras 2” * „Kollide ülikool”

KOOLILASTE AJAKIRI

7-8
2013

40

HIND 3,12 €

HEALAPS

AUHINNASADU

Sõnaseletusmängu auhinnad – erinevad Aliased Rekatolt – võitsid **BRIGITA ORUSALU** Kehrast, **MARI-LIIS RAMMU** ja **KAROLIN DEMIDOV** Laevast, **ELISABET HEIN** Jõgevast, **ANDRIS TAMMI** Puhjast ja **TÜRI PÕHIKOOLI Ia** (nüüd juba II a) **KLASS**.

Rõõmsat ja päikeselist südasuve kõigile sõpradele ja sugulastele!

Nagu näete, on meie suvenumber poole paksem kui tavaliselt, sest toimetuselgi algab nüüd väike koolivaheaeg. Teeme teatavaks mainumbris välja kuulutatud võistluste auhinnasaajad. Nagu ikka, toimetame lõuna-eestlaste preemiad **Tartu O. Lutsu nim. Keskraamatukogu** lasteosakonda (Kompanii 3/5, Tartu) ning Põhja-, Lääne- ja Ida-Eestis elavate laste preemiad ootavad neid **Kullo Lastegaleriis** (Tallinn, Kuninga 6). Kellel on muid soovide ja ettepanekuid, neil palume need toimetusele saata e- või tavaposti teel! Mõnusat puhkust soovides, Triibu-Liine

KAITSEMINISTEERIUMI LOOMEVÕISTLUSE „MINU TULEVIKU EESTI“ AUHINNAD ANDIS KAITSEMINISTER URMAS REINSALU PIDUKULT ÜLE 6. JUUNIL.

Noorema rühma kirjandivõistluse võitis **RETI JÕERAND** Pärnu Kuninga tänava põhikoolist.

Teise preemia pälvisid **ALAN PARIK** Tallinna Mustamäe humanitaargümnaasiumist, **ANNIKA PRILLOP** ja **MATTIAS RAID** Tartu Kivilinna Gümnaasiumist, **SOJA MARIA ROOSSON** Viljandi Keslinna koolist ja **HERMAN ARMULIK** Tallinna Kivimäe põhikoolist.

Žürii märkis ära veel **BIRGIT KAUNA** (Turun iltalukio), **LAURA LEHTME** (Tartu Kivilinna gümnaasium) ja **ELIS-ANETT URBMETSA** (Laagri kool) tööd.

Ajakirja Hea Laps eriauhinna sai **ADEELE REI** Valtu põhikoolist.

Vanemas rühmas tunnistati parimaks kirjutajaks LISANNA SEMILARSKI Miina Härma gümnaasiumist ning teise preemia said **BIRGIT MURUMÄGI** Sürgavere lasteaed-põhikoolist ja **ELISA-RAEL TÖNNOV** Tartu ülikoolist.

Noorema rühma parima video loojaks tunnistati **REIO SIRENDI** Luunja keskkoolist. Teise preemia sai **MARKUS HAUSENBERG** Tartu kommerts-gümnaasiumist.

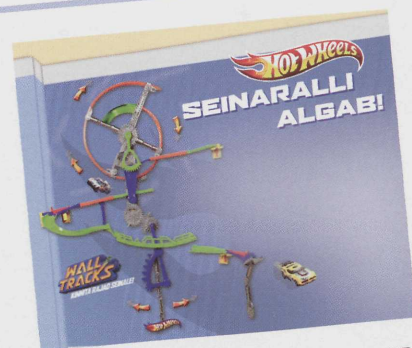
Vanema rühma võiduvideo tegi **MARI-LIIS DUGLAS** Tallinna Inglise kolledžist, teise preemia said **MARIS UKUHE**, **EIJA PUTROLAINEN**, **ANNI SADRAC** ja **ELIS LOIK** Saku gümnaasiumist.

Noorimatest kunstnikest pälvis peauhinna **KAROLIINA HERMANN** Vormsi lasteaed-põhikoolist. Teise preemia vääriliseks tunnistati **GETLIK KANARBIK** ja **KATARINA KÕIVEER** Vormsi lasteaed-põhikoolist, **LENNE GRÜNBERG** Mooste lasteaiast, **ANNE SUI SAADJÄRV** Rannu lasteaiast, **LAURA ARU** Tallinna Lille lasteaiast, **ELISABET OPENKO** lasteaiast Cippollino, **LENNA MÄGI** Torma lasteaiast Linnutaja, **ANDREAS SADAM** Alasniidu lasteaiast ja **HARTO-ALARI TOMSON** Väandra lasteaiast.

Kaitseministeeriumi eripreemia võitis Emmaste põhikooli õpilane **FREDI HÄRMSON**.

Vanema rühma parimaks joonistajaks tunnistati **MARGARETA JAGOMÄGI** Gustav Adolfi gümnaasiumist, teise preemia pälvisid **KARL SAAMUEL HOLLMAN** Tallinna Inglise kolledžist, **KÄTI SAAR** Kuressaare gümnaasiumist, **MARTIN ALTON** Simuna koolist, **RANDO LUUP** ja **ERKI VANDER** Emmaste põhikoolist ning **ARTUR LJUTOV** Tartu Vene lütseumist.

Tänupreemiad anti üle Emmaste põhikooli õpetajale **EILA TÕNISSONILE** ja Vormsi lasteaed-põhikooli õpetajale **JANA KOKALE**.

RIMONNE seinaralliraja võitis **ROLAND RASK** Tartumaalt. Hot Wheelsi mudelaute saavad **MAKSIM MARTZ ENKO**, **ARTUR SOO**, **SIIM TEPP**, **OVE-RASMUS RADALA** ja **CHRISTIAN VAKK** Türiilt ning **MERILY RAUDSEPP** ja **SIIM ZIRUL** Laevast.

Ristsõna-CD-d tõi loosiõnn **LIISBET VILULE** Sõmerult ja **MATI MANSBERGILE** Tabivere vallast.

Väikese mairiini õigete lahendajate vahel loositud auhinnaraamatud lähevad **AIRIKA HEINASTELE** Koerusse ja **ROMET NURMSALULE** Türiile.

Lembitu-mõistatuse auhinnaraamatu saavad **ANETE MILLER** Põltsamaalt ja **AVELIIS VESKIMÄE** Türiilt.

Täname Kultuuriministeeriumi, Kultuurkapitali ja Hasartmängumaksu Nõukogu. Suur aitäh Haridus- ja Teadusministeeriumile, kes tellis ajakirja meie põhikoolidele!

LAHEDAT LUGEMIST

- Markus Saksatamme „Tark poliitseinik“ — 4
Hanna Koha „Rosetta kosilased“ — 6
Kalmetu luulepäevalt — 8
Järjehoidja — 9
Soome eestlaste loomingut — 10
Liisa Meidla „Seikluste otsingul“ — 12
Meie lemmikantsud — 13
Rhea Rosette intervjuu Kaur Kenderiga — 14
Reti Jõeranna „Minu tuleviku Eestis“ — 16

GALERII

- Kaitseministeeriumi joonistusvõistluselt — 18
Luulet: Maria Antons Valner, Leelo Tungal,
Tarmo Vaarmets, Heli Viht — 19

MAAILM MEIE ÜMBER

- Mai Zernask kellukatest — 20
Peep Veedla vaenukäost — 22

- Meie suvetordid — 24
Poster 1 Robbie Williams — 25
Poster 2 Elina Pähklimägi — 26
Poster 3: „Mina, supervaras 2“ — 27
Poster 4: „Kollide ülikool“ — 28
Vahva vahetund Hiiumaal — 33
Vahetunniliste joonistusi — 34
Ekstreemspordivõistlusest — 35

Ajakiri Hea Laps ilmub 1994. aastast

Väljaandja: MTÜ Hea Laps
Harju 1, 10146 Tallinn, tel: 631 44 28
e-post: hea.laps@mail.ee
toimetus@healaps.ee

Peatoimetaja: Leelo Tungal
Kujundaja: Vivika Kalt
Levi: Anna-Magdaleena Kangro

Trükk: Reusner AS
Ajakiri Hea Laps on autorikaitse objekt

Tellimine ja info: www.healaps.ee
melli teel tellimine@healaps.ee
ja Eesti Posti koduleheküljelt
Hind üksikmüügis 2,24

TEE ISE!

- Lully Gustavsoni karp suvekodusse — 36
Mustkunstnik Ande aardetrick — 37
Irise näomaalingufantaasia — 38
Sandra sööginurk: suvine pasta, peedikotletid — 39

NUPUTA JA NAERA!

- Ilmar Trulli ristsõna — 40
Lembitu mõistatus, juuliriin — 41
Naeru-uss — 42

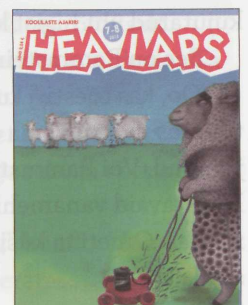
- Päetisme — 43

ELUMELU

- Uudised — 44
Anna-Maria intervjuu Kristofer Härmiga — 45
Kinokuju uudised — 46
Popstaar: Robbie Williams — 48
Siit ja sealt: rannarõivaist — 49

- Rokikool: Vello Salumets Pink Floydist — 50
Autonimed: Nissan — 52
Thomas Scheileke koomiks — 53
Barbindus: merineitsid, printsessid, haldjad — 55
Rekato: Kurjalinnud kosmoses — 56

Kaaneplilt: Regina Lukk-Toompere

Tark politseinik

Markus Saksatamm

Suvevaheajal läksid Mauri ja Liisu Mikule külla. Joodi kaasavõetud limpsi ja söödi Miku ema pakutud keeksi. Eriti lahe oli aga papagoi, kes elas Miku toas suures puuris.

„Tema nimi on Goša,” teatas Mikk.

„Imelik nimi.”

Mauri silmitses suursugust lindu võlutult.

„Me ostsime ta ühelt venelaselt,” kinnitas Mikk. „Ta oskab rääkida kah. Goša, ütle midagi!”

Lind vaatas lapsi targal pilgul, saputas siis värvikirevaid tiibu ja kriiskas: „Idi domoi!”

Mauri ja Liisu ahhetasid kooris. Et papagoiid oskavad rääkida, teadis ju iga laps. Aga et vene keeles... See juba oli midagi!

Miku toa uksele oli kinnitatud plakat. Sellel oli kujutatud üht higist kitarriga vanameest.

„See on Rammsteini poster,” ütles Mikk uhkelt.

„Oo, kas tõesti,” kudrutas Liisu ning Mauri nägu tõmbus mossi. Tema oma kaaslaste vaimustust ei jaganud. Või Rammsteini poster? Äh, ei midagi erilist! Higistavaid vanamehi oli Mauri ennegi näinud. Näiteks rannas. Ometi ta küsis: „Kas sa, Mikk, tahad muusikuks saada või?”

„Ei,” pomises Mikk ja punastas. „Mina hakkam politseinikuks.”

„Oo, kas tõesti?” ütles Liisu jälle.

„Ma tahaksin saada selliseks politseinikuks, kellel on koer,” seletas Mikk silmi maha lüües.

Külalised noogutasid mõistvalt päid. Koer on lahe, selge see.

„Sa peaksid kohe koera võtma, et harjutada.”

Korraga hakkas Mikk imelikult nohisema.

„Minul on allergia,” tunnistas ta. „Ma ei saa koera pidada.” Tuppa tekkis ebamugav vaikus.

„Järsku oskavad ka papagoiid jälgi ajada,” arutles Liisu. „Siis ei lähe sul ju koera vajagi. Teeme proovi!”

Miku tegi puuriukse lahti ja Goša hüppas poisi käele.

„Ega ta ära ei lenda,” muretses Liisu. „Aken on ju lahti.”

Mikk aga ütles, et muretsemiseks ei ole põhjust. Goša olevat sageli toas lahti olnud. Siis tehti nii, et Liisu on mängult kurjategija ning tüdruk jooksis kööki peitu.

„Goša, otsi!” käskis Mikk.

Lind aga käänas pea viltu ja ütles: „Miša durak.”

„Ta peaks ütleva: käed üles, politsei,” õpetas Mauri.

Helin Tikerpuu

„Järsku ta seda ütleski,” venitas Mikk. Nojah, nemand ju vene keelt ei osanud. Siis aga tuli Maurile hea mõte: nad võiksid teha politseisireeni häält. See on ju kogu maailmas ühesugune.

„Viu-viu-viuu!” kisas Mauri. Papagoi kriiskas ehmunult, sirutas tiivad ja lendas aknast välja.

Poisid vaikisid löödult.

„Mis... mis nüüd saab?” pomises Mauri.

Mõlemad jälgisid ainiti akent. Miku laubale oli ilmunud korts. Ja see korts läks iga hetkega järjest suuremaks.

„Annan alla, politseinikud!” hüüdis korruga köögis peidus olnud Liisu. Tüdruk tuli tuppa tagasi ning ta õlal oli kadunud papagoi.

„Kuidas sa ta kätte said?” küsis Mauri rõõmsalt.

„Hoopis tema sai mind kätte,” tunnistas tüdruk. „Ta lendas köögi aknast sisse ja maandus mu õlale.”

Poisid ahmisid õhku. Tuli välja, et papagoi ei pidanud jälgi ajamagi. Lendas kurjategija selja taha ja võttis ta kinni.

„Sa, Liisu, oled üks vahva tüdruk,” hüüdis Mauri.

„Oo, kas tõesti!” ütles Liisu ja naeratas.

Rosetta kosilased

Žürii eriauhind tänavusel Sten Roosi muinasjutuvõistlusel

Hanna Koha Vanalinna Hariduskollegiumi 6. klassist

Elas kord kuningatütar, kelle nimi oli Rosetta. Ta oli kuningriigi kõige rikkam ja ilusam neiu. Ühel päeval läks ta oma isa kuningas Romeo ja ema kuninganna Julia juurde muret kurtma: „Kallis ema ja isa! Ma olen juba 16 aastane ja tahaksin olla selline nagu teie.”

Ema vastas: „See on ju lihtne, värvi juuksed mustaks ja...”

„Ei! Ma ei mõelnud seda! Ma mõtlesin seda, et minu kõrval oleks keegi, kes mind armastaks. Meest, noh,” segas Rosetta Julia jutule vahele.

„Kullake, kas sa selleks liiga noor ei ole?” päris kuningas.

Rosetta aga lunis edasi: „Isa, teie leidsite teineteist siis, kui te polnudki veel 16.”

Romeo ja Julia vaatasid teineteisele otsa, ohkasid ja andsid tütrele loa meest leida. Kuningatütar oli üliõnnelik. Ta kallistas vanemaid ning tormas kaubanduskeskusesse.

Ta ostis sealt uue Cosmopolitani numbri ning ajakirja Vallalised Mehed Printsessile.

Koju jõudes haaras ta pastaka ja hakkas kohe valima: „Võluv Prints, liiga edev. Võlur Merlin, liiga vana. Quasimodo – liiga kole.”

Lõpuks jäi järele ainult kolm meest: James Bond, Sergo Vares ja Tintin. Rosetta saatis oma iPhone´iga neile kutse lossi tulemiseks.

Mehed olid nõus. Esimesena tuli James Bond. Kui ta Rosetta tuppa astus, ütles ta esimese asjana: „Minu nimi on Bond... James Bond.”

James istus kuningatütrel laua taha ning päris: „Miks sa mind kutsusid?”

„Ma kutsusin sind sellepärast, et...”

Kuningatütar ei jõudnud veel lõpetada, kui James juba akna juurde tormas ning sealt karjus: „Pagan! Vabandage! Peab jälle minema. Ma ei soovi, et teie elu minu pärast ohus oleks. Ehk mõni teine kord räägime edasi. Tšau!”

Kui Bond oli oma kõne lõpetanud, tormas ta Rosetta toast välja.

„Oota, James, kuhu sa lähed?” karjus Rosetta Bondile järele, kuid oli juba hilja. Printsess vaatas aknast välja ja

nägi, kuidas Bond oma Porche'iga minema kihutas, kaks Ferrarit kannul. „Ei, selline mees mulle ei sobi!” ohkas tüdruk.

Järgmisel päeval tuli Sergo Vares. Tal oli seljas must ülikond ja lakk-kingad jalas.

„Tere! Kui tahad, võin sulle autogrammi anda või minu pildiga plakati või hoopis mingit muud minu pildiga nänni,” pakkus Sergo.

„Ei! Tegelikult ma tahtsin sult midagi...” lausus Rosetta, aga Sergo segas vahele: „Oota! Ma tean, mida sa tahad. Pane palun silmad kinni!”

„Ei! Ma ei pane silmi kinni!” vaidles tüdruk vastu.

„Palun! Palun! Palun!” anus Sergo Rosettat.

„Noh, olgu,” andis tüdruk viimaks alla. Ta pani silmad kinni ning kui poiss andis loa silmad avada, ei suutnud printsess neid uskuda.

Kõikjal olid Sergo Varese pildiga asjad: kohvitass, voodipesu, plakatid, tool, vaip, isegi arvuti oli Sergo Varese pildiga. Rosetta imestusel ei olnud otsa ega äärt.

„Ära imesta midagi, ma olen peale näitlejaks olemise ka müügimees. Müün neid kõigile,” lausus Sergo hooletult. Samal ajal oli ta juba akna juurde läinud.

„Kuule, Rosetta! Kas need on inimesed või loomad?” Rosetta vaatas aknast välja: „Inimesed. Mis siis?”

Sergo Vares vaatas mõnda aega inimkarja, kes lossi poole jooksis. Siis ütles ta: „Rõõm oli sinuga kohtuda, kuid pean nüüd minema. Äkki kohtume veel kunagi? Head aega!” ning tormas nagu Jameski toast välja.

Kuningatütar hõikas talle veel järele, kuid oli juba hilja. Aknast välja vaadates nägi Rosetta, kuidas Sergo Vares oma Volvo peale hüppas ning minema sõitis, suur rahvamass kannul. Nüüd sai Rosetta aru, miks Sergo minema sõitis: need inimesed olid ju kõik tema fännid!

Kolmandal päeval oli kuningatütre lootus kustumas. „Kui seekord ei õnnestu, siis ei õnnestu kunagi,” ohkas ta.

Printsess ootas ja ootas, kuid kedagi ei tulnud. Lõpuks astus tüdruku tuppa kena noormees.

See oli Tintin. Ta pilk oli maas, kui ta lausus: „Vabadust hilenemise pärast! Ma pidin enne ühe kurjategija kätte saama. Loodan, et suudate mulle andestada? Mul on sinu jaoks nüüd alati aega.”

Tintin tegi ühe kraapsu. Kui Tintin Rosettale otsa vaatas, armusid nad kohe teineteisesse. Nii lihtne see oligi. Tintin tegi Rosettale abieluettepaneku ning kuningatütar oli nõus. Pulmad kestsid kolm nädalat ja kui nad veel surnud pole, elavad nad veel praegugi.

Arte Gümnaasiumi õpilaste tööd

VÄRSSE VIIVI LUIGE NIMELISELT VILJANDIMAA LUULEPÄEVALT KALMETUS

Kristiina Raba Sürgavere Lasteaed-Põhikooli 7. klassist

KAS TEAD

Kui tunned, et mõistus, olemine on vaba,
Sa ei kuulu kellelegi.
Su sees kajavad rõõmuhõisked
ning sind valdab tundmus hea.
Kas tead siis, mis see on?
ÕNN.

Andrea Maris Aule Suure-Jaani Gümnaasiumi 7. klassist

MA OLEN KEEGI

Ma olen keegi, kes kasvab hapra lillena.
Ma olen keegi, kes sirgub tugeva õiena.
Ma olen keegi, kes närbub uhke ja ilusana.
Ma olen keegi, kellel on imelised unelmad.
Ma olen keegi, kellel on hindamatud mälestused.
Ma olen keegi, kes on elus ja hingab
sedasama vana, aga samaaegselt ka uut hõngu.
Ma olen keegi eriline ning minusugust teist ei leidu.

Taivo Jürjo Viljandi Paatalinna Gümnaasiumi 9. klassist

* * *

Võtaks lillepärja ma,
end kokku sõlmiks Sinuga.
See ehk tõestaks ka,
et Sind armastan, Eestimaa.

Ei meid lahutada suuda miski,
mind ja Sind, oo Eestimaa,
ent siiski proovida ei riski,
ei iial lahkuda Sust saa.

Su rüppe end kunagi heidan
kord unele viimsele, igavest',
kuid kuni elan, õpin Sinu vigadest.
Mu kallid, armas Eestimaa!

Marta Siirus Kalmetu Põhikooli 3. klassist

TAEVAJUTT

Täht, seal taevas üleval
minule vaid paistad sa.
Kuid üksinda seal üleval
vaid õnnelik olla saad.

Kuu sind üles kasvatas
ja ükskord sind ka halvustas.
Kuid kes oli sinu ema?
Kindlasti on tema kena.
Ta on ju Põhjanaan
seal kõrgel taevalael.

Kerli Tamm Viljandi Maagümnaasiumi 7. klassist

SA OLED...

Sa oled magus kui mesi.
Sa oled kaunis kui prints.
Sa oled rõõmus kui päike.
Sa oled kallid kui kuld.
Sa oled elu, mida elan!

Marjaana Kabel Mõisaküla Kooli 9. klassist

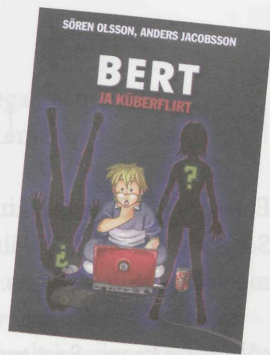
SÕPRUS

Ma soovin, et sul lähöks hästi,
et sa käiks ikka pea püsti!
Ma soovin, et me sõprus ei puruneks,
et ma mitte kunagi su südames ei ununeks.

Väsimatu vembumees Bert

Kõiki, kes peavad lugu **Sören Olssoni** ja **Anders Jacobssoni** Berti-raamatutest, rõõmustab kindlasti kirjastuse **Tänapäev** ilmutatud „**Bert ja küberlift**“.

Nüüdseks läheneb hõimkangelane 14. sünnipäevale ja tunneb end nohikuna, kuna tal pole pruuti. See-eest on Bertil hea fantaasia ning loodetavasti aitab sünnipäevaks saadud arvuti nimega Dolly tal paljusid muresid mureks muuta.

Teistmoodi, aga sellegipoolest targasti

Kui enamjagu televägitegudest lõpeb lausega „Ärge seda kodus järele tehke!“, siis **Kertu Saksa** ja **Aare Baumeri** „**Teistmoodi füüsikaraamat**“ leidub ka selliseid katseid, mida võib rahumeeli ka koduste vahenditega järele proovida. Tegu pole niivõrd õpiku, kuivõrd Energia Avastuskeskuses töötavate autorite sooviga äratada lastes-noortes huvi füüsika vastu. Sestap on kaante vahele pandud nii põnevaid katseid, tükike teaduse ajalugu ja lugusid kuulsatest teadlastest ning tarkadest leiutajatest. **Ajakirjade Kirjastuse** poolt välja antud raamatu illustreeris **Kristi Kindel**.

JÄRJEHOIDJA

Väike Vassel puistab südant

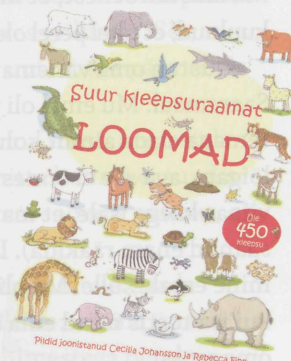
Igal perel on omad kombed, omad mured-rõõmud ja sekeldused. **Anti Saare** raamatu „**Kuidas meil asjad käivad**“ minategelane Vassel räägib ausalt, selgelt ja vaimukalt nii oma perest, selle käikudest kui ka tülidest ja naljatempudest, millest ühes kahe elava poisijõmmiga peres puudust ei tule. **Alvar Jaaksoni** joonistatud lõbusaid pilte võib lugeja oma äranägemisel värvida või ka täiendada. Vasseli-lood avaldas kirjastus **Tänapäev**.

Tarkus tuleb tasapisi

Inglased armastavad lastele teadmisi anda vahvate ja samas kergesti mõistetavate raamatute kaudu.

Cecilia Johanssoni ja **Rebecca Finni** koostatud suur kleepsuraamat „**Loomad**“ kuulub just selliste teoste hulka, kus on palju illustatsioone ja vähe teksti ning lisaks sellele saavad lugejad kokku panna pilte loomaaiast, veealusest maailmast, talloomadest ja paljust muust loodusse puutuvast. Raamatu andis välja kirjastus **Varrak**.

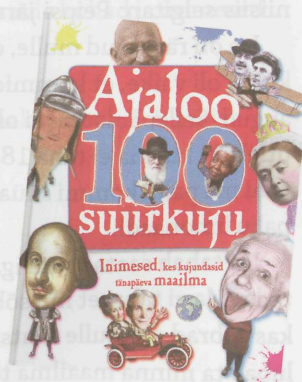
Robotite pere ja muud loomad

Raamatuga „**Ehita ise paber-roboteid**“ saab teha seitse imet. Kõigepealt tasub läbi lugeda robotist professori Amadeus Särtsu ja ta pere loo, seejärel võib õppida paberist roboteid meisterdama ning lõpuks saab 35 isevärki tegelasega lausa näitemängu teha. Lisaks perekond Särtsule leiad raamatust hulga loomi, koletisi ning kodu- ja sõjamasinaid, mille pinnalaotus asub raamatu sabas. Autori nimeks on kaanel märgitud **James Ronald Ld** ja selle ilmutas **Ajakirjade kirjastus**.

Sada suurmeest ja -naist samade kaante vahel

Selleks, et maailm oleks ilus, mugav ja turvaline paik, on vaeva näinud lugematu arv inimesi ja kõigi nimede üleslugemiseks tuleks kulutada pool elu. Inglise **Ben Gillard** on ilmselt pikalt aru pidanud ja seejärel kokku pannud saja kõige olulisema inimese teod. Raamatus „**Ajaloo 100 suurkuju – inimesed, kes kujundasid tänapäeva maailma**“ on kirjeldatud nii avastajate, leiutajate, suurte mõllejate, loojate ja ka juhtide saavutusi. Samade kaante vahel on rahumeeli koos nii Aleksander Suur, Albert Einstein kui Elvis Presley. Et veri on paksem kui vesi, siis on eraldi peatükk pühendatud Briti suurkujudele. Tore on see, et raamatu lõpust leiab huviline terve rea sõnaseletusi. Teose ilmutas kirjastus **Varrak**.

KAUGED KALLID

Eks ole tore, kui meie võõrsil elavad sõbrad ja sugulased peavad au sees oma emakeelt ja meenutavad oma isamaad hea sõnaga! Soomes tegutseva Eestikeelse Hariduse Seltsi korraldatud jutuvõistlusele „Minu kallid“ saatsid teispool Soome lahte elavad eesti lapsed ligi 100 tööd. Siin on neist väike valik.

MINU KALLID

Ma alustan sellest, et mul on väga imelik pere. Kas olete kuulnud, et ühel perel oleks hauakivi riidekapis? Meil on...

Alustan oma vanematest. Mu ema ja isa kohtusid Saaremaal. Mu emal oli peas vähk. Sellepärast ma sain temaga elada ainult kolm aastat. Vähki prooviti küll lõigata, aga see ei õnnestunud. Mäletan, kui mu ema viipas käega isale, et ma tuleksin tema juurde (ta ei saanud enam rääkida). Isa ütles mulle soome keeles: mine emale sülle. Ma olin väike ja läksin. Ma mäletan, kui isa tõstis mind ema sülle. See on mu ainus mälestus oma emast.

Ma ei tea ise ka, kuidas, aga sain automaatselt aru, et mu ema on surnud. Ma ei rääkinud sellest eriti kellegagi.

Ma õppisin eesti keele selgeks vanaema juures Eestis, Aravu külas. Ma tean, et te ei tea, kus see on, niisiis selgitan: Peipsi järve lähedal.

Isa on rääkinud mulle, et tema vanemad ei teadnud, kui ta oli väike, et kommidest tulevad hammastesse augud. Sellepärast tal ei ole eriti terved hambad. Ta ütleb, et kui ma ei taha 18aastaselt kunsthambaid, ei tohi ma palju kommi süüa. Tolle pärast ma ei joo ka palju limonaadi.

Isa tahab saata mind iga päev kooli, kuid ma keelan teda. Ma ei taha, et mu sõbrad seda näevad. Siis ta küsib, kas sõbrad on mulle tähtsamad kui oma issi? Kui on, lubab ta minna maailma teisele poolele. Siis ma luban tal kooli kaasa tulla. Isa aga ütleb, et ma keelasin teda ja ta läheb ikkagi ära Austraaliasse. Ma ei luba tal sinna minna.

Isaga ma tegelen väga palju. Nüüd veidi aega tagasi võtsime temaga vastu sellise kombe, et käime vähemalt ühe korra kuus teatris.

Kaisa Triinu Oksa Vantaa Mikkola kooli 5.klassist

MINU KALLID

Elan praegu Soomes, kuid minu kodumaaks on Eesti. Soome tulin elama poolteist aastat tagasi. See tegi mu meele tohutult kurvaks.

Kui siia elama tulin, võtsin esialgu ühe väga hea sõbranna kaasa. Sest tema oli suur põhjus, miks tahtsin Eestisse jääda. Olime koos veetnud meeletult toredaid, häid ning suurepäraseid aegu. Vahel lausa imestan, kuidas on võimalik saada sõbranna, kellest hoolid nagu oma õest, kuigi mul õdesid ei ole.

Need kaks juulikuu nädalat, mis Ragnega koos Soomes veetsime, olid minu jaoks elu kõige kurvemad ja pisaraid täis nädalad. Sel suvel tahtsin vaid tagasi Eestisse, oma kodumaale ja kõige muu sealse kalli juurde. Vanematega ei rääkinud ma nädal aega sõnagi. Minu arvates olid nemad kõiges süüdi.

Ema üritas mind igapidi lohutada, kuid see oli asjata. Ma ei teinud isegi välja. Ema ja isa olid minu pärast väga mures, aga mu vanus oli selline, et mida muud ühelt teismeliselt oodatagi. Lootsin vaid, et suudan oma põikpäisuse ja mossitamisega ema-isa meelt muuta. Nad ei andnud aga alla.

Kui olime olnud Soomes umbes kolm kuud, ootasin nii väga Eestisse minekut, et näha kõiki mulle nii olulisi sõpru. Vanemate peale ma enam kuri ei olnud, hoopis tänulik. Sain aru, et nad tahtsid mulle vaid parimat. See on siiski minu pere. Ilma pere toeta ei saaks ma ilmselt hakkamagi. Oeh, minu neli venda... nad küll kiusavad mind aeg-ajalt, kuid vahel see isegi meeldib mulle.

Jõulude ajal Eestis käies olin aga pettunud rohkem kui kunagi varem. Kõigil mu sõpradel oli nii palju tegemisi, et minu jaoks aega peaaegu ei jagunudki. Sain alles siis aru, kes on need tõelised sõbrad. Vaid Ragne ja Gerdo leidsid minu jaoks aega, ka jõuluõhtul. Enam ei kisugi miski peale vanaema, Gerdo ja Ragne mind Bestisse, kuigi kodumaad austan väga.

Soomes on mul aga praeguseks juba palju sõpru. Eks ajapikku näe, kes neist on tõelised. Mina hoolin kõigist võrdselt. Kallid on nad kõik. Enamus on meie Latokartano koolist, kus olen õppinud pool aastat.

Minu meelest peaks kõik väärtustama seda, mis meil on, ja rõõmustama asjade ning mälestuste üle. Mina pean kõiki ja kõike kalliks, mis on mu meele rõõmsaks teinud, naeratuse näole ning sära silmadesse toonud.

Annika Allik Latokartano kooli 8. klassist

MINU KALLID

Olen sündinud väikelinnas nimega Pärnu, alustades oma elu armsate õdede, venna ja emaga ühes hubases puumajas.

Olin umbes kolme aastane, kui leidsin elu esimese kõige erilisema sõbra, Marianne. Minu üks vahvamaid mälestusi on see, kui kogu me perekond sai kokku ja hakkas grillima. Lapsed – mina, mu nõod ja Marianne – jooksimine alati aias. Kui keegi minult küsiks, mis on mulle kodus kõige kallim, siis ma vastaksin, et ema. Kindlasti paljud vastaksid: voodi, köök või arvuti, aga mina nii ei arva, sest olen aus: kodu ilma emata ei oleks nii kodune, kui ta on emaga.

Olen kindel, et igale inimesele on kõige kallim koht kodu, nii on see ka minul. See on isegi kummaline, et neid on kaks – Eestis ja Soomes. Eesti kodu on tilluke, hubane korter mis asub Pärnumaal, Vändras. Ka Soome kodu on väike ja armas pesa, asukohaks Vantaa Martinlaakso.

Mulle on ka Norra eriliseks paigaks saanud. Norra just seetõttu, et seal elab mu kõige vanem õde oma perega, kuid mitte ainult seepärast. Norras on rikkalikult kauneid paiku, kus matkamas käia. Isegi kõige tavalisemad metsad ja mäed on seal imeilusad, ükskõik, kuhu pilgu pöörad, näed imelist vaadet.

Ma arvan, et minu jaoks ei ole mu õed ja vend kallid seepärast, et meil on samad vanemad, vaid seetõttu, et olen pidanud nendest kaua eemal olema. Kuna mu õed ja vend on minust nii palju vanemad, on nad läinud oma teed. Kõigepealt läks vanim õde mujale elama, siis kolis ära vend ja viimaks teine õde. Just sellepärast nad ongi mulle kallid. Kui enamasti õed ja vennad omavahel kaklevad, siis mina ei mäleta tülisid. Oleme aina üksteist hoidnud ja armastanud.

Minu jaoks on vaba aeg väga oluline, sest siis saan puhata ja hobidega tegeleda. Oskan tunda isegi lihtsatest asjadest mõnu – näiteks käsitööst ja koristamisest.

Me perel on kaks traditsiooni. Igal laupäeval tehakse peekonit, kanamuna, praevorsti, mille kõrvale süüakse leiba. See traditsioon on minu arvates meeletult vahva, inglispärane ja mingil moel ka mõnus, sest ei oska laupäeva ilma nendeta ettegi kujutada. Teine armas komme on see, et kogu me suur ja tore pere saab Eestis tädi juures kokku ja me grillime.

Kui ma peaksin kusagile ära kolima, igatseksin mannaehtu ja mandariine tuhkshukruka.

Oli raske mõelda, mis on koolis kõige kallim, aga mind aitas lihtsalt pea pööramine. Vaatasin ringi ja kui nägin pinginaabrit, siis taipasin, et temast kallimat koolis ei ole. Ilma pinginaabrita tunneksin ennast koolis

Lilja Kõiv Huvikeskus Kullo aastanõituseil 2013

üksikuna. Tavaliselt veedan temaga ka vahetunnid.

Mälestusi on igal inimesel palju ja neid on lihtne meenutada, aga nendest kallimaid välja valida on juba keerulisem töö. Kõige erilisem mälestus on oma perest Norras ühe veekogu ja kaljude ääres grillimas. See kogemus oli midagi nii vahvat ja uut, et see päev oleks nagu lindistatud mu pähe.

Minu kõige kallim soov, mida ma tõesti kogu südamest sooviksin, on, et mu ema mitte kunagi ei sureks. Muidugi on mul ka selliseid väikesi soovide – näiteks, et raha kunagi rahakotist ei löpeks.

Mul on ka kolm suurt unistust. Esimene: saada arhitektiks või moedisaineriks. Teine: reisida ümber maailma ja veeta eri rahvustest inimestega nende tavalist päeva. Näiteks olla nädal aega Indias ja üritada kohalikega tavalist päeva veeta. Kolmas ja kõige suurem unistus on aidata kodutuid lapsi ja hüljatud loomi.

Kogu jutu panin kokku mälestuste abil, seega võin öelda, et mälestused teevadki meile kohad ja inimesed ilusaks ning kalliks.

Margit Kiisk Vantaa Martinlaakso kooli 7. klassist

KALLID

Kallid on need,
kel südamesoojust,
hinges on valgust
ja hella lootust.

Päevad kõik täis on usku ja rõõmu,
toetavat tahet ja päikese sõõmu.

Tunnid kõik täis on rõõkavat melu,
kallid kõik need, kel silmis on elu.

Anni-Maria Raja Turu õhtukooli 6. klassist

Peigulinna Gümnaasiumi arhiivist

SEIKLUSTE OTSINGUL

Žürii eriauhind tänavusel Sten Roosi
muinasjutuvõistlusel

Liisa Meidla Tudulinna Põhikooli 9. klassist

Väikese kambri varjulisest nurgast piilub vargsi keegi välja. Uurib, vaatab, kuulatab ja ootab. Ootaja pole sugugi kannatlik, vaid niheleb ärevusest ja tegutsemissoovist. Temas on vajadus piiluda kapialustesse, uurida nurgatagustes, vaadata kaugemalegi. See on uudishimu, kes passib möödumata, et temaga koos seiklustesse tormata. Ja nüüd paistab juba keegi, kelle seltsis maailma avastama söösta...

Algul oli kotis hirmus pime ning Uudishimu ei näinud mitte kui midagi. Kuna ta oli seiklusteks valmistunud, olid tal kaasas ka vajalikud asjad igaks elujuhtumiks. Hakanud taskulampi otsima, kuulis ta kedagi vadistamas. Uudishimu pani valkkiirelt taskulambi põlema. Lobamokk ehmatas seepeale ning puges koti kõige tagumisse nurka peitu. Kuid siis ei suutnud ta oma jutuvada taltsutada. Uudishimu hakkas küsimusi esitama. Neile vastates tuli vaterdaja tasapisi peidust välja. Uudishimu tutvustas end ning rääkis Lobamokale, et tuli otsima uusi ning põnevaid seiklusi. Lobamokk pidas end kõiketeadjaks ning pajatas ühe põneva loo teise järel.

Lõpuks jõudis Lobamokk jutujärjega oma kodukülla. Nimelt kolinud külakese äärelle pika habemega ning hirmus kurja pilguga mees, kel oli otsaes suur arm. Levivad jutud, et see mees olevat alkoholilembeline. Ta tulnud kord poest koju, käes kott, mille sees oli näha pudelit, arvati, et see oli viin. Kuna vanamees lonkas, mõtles rahvas, et küllap kukkus, kui purjus oli.

Tüdinenud Lobamoka jahvatamisest, otsustas Uudishimu kotist välja piiluda. Parasjagu olidki nad selle hirmsa vanamehe kodust möödumas. Uudishimu otsustas asja lähemalt uurida. Ta hüppas välja, jättes Lobamoka üksi pimedusse lobisema.

Majale lähenedes nägi Uudishimu trepile toetuvat vanameest. Tema kuri pilk puuris tulijat. Uudishimu käitus oma nime vääriliselt: lähenes mehele julgesti ning tervitas viisakalt. Mees ei tahtnud enne külalise tulekut toidukotti tupp viima hakata, aga ei suutnud oma jalale toetuda. Uudishimu võttis nüüd koti ja aitas vanamehel selle tupp toimetada. Tänutäheks kutsus mees abilise kooki sööma ja teed jooma. Mõnusesa jutuajamises kadus mehe morn pilk ning Uudishimu sai ka oma küsimustele vastused. Tuli välja, et vanamees rüüpas ainult mineraalvett. Oma hirmsa armu ja lonkava jala oli ta saanud, kui päästis ühe pere kohutavast tulekahjust. Tõre oli taat seetõttu, et inimesed teda hukka mõistsid ja temasse umbusklikult suhtusid.

Uudishimu lohutas vanataati, et nüüd on tal olemas sõber, nimelt tema ise. Kuid Uudishimu loomus ei lasknud tal siiski pikemaks paigale jääda. Lubades varsti uut tuttavat külastada, jättis seiklejaga jumalaga. Oma südames otsustas ta taadi tõelist lugu teistelegi tutvustada.

Ja siis oli Uudishimu valmis otsima uusi seiklusi ning kohtuma uute inimestega.

Kaire Mürsepp Laeva Põhikoolist

LIMBOT TANTSIDES SAAB NALJA

Minu lemmiktants on limbo. Limbot tantsitakse keha liigutades, minnes nõori või paela alt läbi, jalad ees. See on tore tants ja seda on lihtne tantsida. Olen seda väikesest saati tantsinud ja ka võistelnud ning kolm korda esimese koha saavutanud. Mulle meeldib limbo, sest seda tantsides saab palju nalja.

Elisabet Hein Jõgevast

Melley raabest

POLKAT TANTSIV LUUKERE

Mul ei ole tantsimisega väga palju kogemusi, sest poisid ju ei tantsi, aga ühel pimedal halloweeni öhtul juhtus minuga üks kummaline asi. Oli 31. oktoober, kell oli 7 ja istusin autos õudses luukere kostüümis, sest olin teel oma kooli halloweeni diskole.

Äkki kuulsin raadiost Gangnam Style' lugu. Sellel hetkel hakkasid mu jalad iseenesest polkat tantsima. Mul polnud õrna aimugi, mis toimus.

Kui jõudsin kooli, hüppasin polkatades autost välja ja tantsisin kooli poole. Kui olin autost piisavalt kaugel, et ma enam seda ei kuulnud, lõpetasid mu jalad tantsimise.

Aga niipea, kui kooliuksest sisse astusin, kostus saalist jälle Gangnam Style'i laul ja jälle sai minust polkat tantsiv luukere. Öhtu jooksul lasti seda laulu vähemalt viis korda. Mu sõbrad aina imestasid ja naersid.

Hans Erik Kulla Laeva vallast

RAHVATANTSUS ON HEA SELTSKOND

Mina käin Türi kultuurimaja rahvatantsuringis. Olen rahvatantsus käinud 4 aastat. Seal käia on väga lõbus ja õpetaja on meil lahke ja tore. Seal on väga hea seltskond ja toredad lapsed. Me käisime ka Järvamaa laulu- ja tantsupeol.

Anete Raabe Türi põhikoolist

MEIE LEMMIKTANTSUD

MUSKETÄR

Kaur Kender on tuntud kirjanik, kelle raamatuid ma lugenud ei ole. Kender ei ole lastekirjanik. Kirjutan just temast seetõttu, et väikese lapsena ma väga kartsin teda, kui ta meil Pääskülas külas käis. Ta näeb siiani veidi hirmutav välja, aga enam ma teda muidugi ei karda. Käisin tal külas ja küsisin lapsepõlve ning kirjanikuks saamise kohta.

Kaur Kender sündis 1971. aastal Tartus. Lapsepõlvest meenutab ta kõige parema meelega kodust Rüütli tänavat, kus ta sõpradega mängis. Enne kooliminekut kolis kogu pere Rakveresse. Rüütli tänavale igatseb ta aga siiani.

Koolitee algus Kaurile ei meeldinud. Ta pidas klassikaaslasti täiesti lollideks, sest nad ei osanud lugeda. Kaur oskas. Hiljem hakkas talle kool meeldima, kuid

mitte tundide, vaid rohkem suhtlemise pärast. Tundidest meeldisid talle ainult matemaatika ja füüsika. Keemiat ja bioloogiat Kender lausa vihkas. Kaur käis õpilasena matemaatika olümpiaadidel. Matemaatikaga oli tal nii, et esimesena tulid pähe ülesannete vastused ja alles siis hakkas ta otsima lahenduskäiku. See oli keerulisem. Matemaatikat meeldib talle siiani uurida. Kauri arvates on lugude kirjutamine natuke sarnane matemaatikaga.

Kaur Kender pole olnud kordagi ainult viieline õpilane. Parim tunnistus oli tal esimese klassi esimesel veerandil, kui viite kõrval oli kirjatehnika eest neli ja käitumise ebarahuldav hinne. Halva käitumishinde sai ta selle eest, et klassivend kiskus tunni ajal ühte tüdrukut juustest, mille eest läks Kaur ulakat poissi vahe-

tunnis isa poolt kingitud pliiatsite teritamise noaga ähvardama. Õpetaja nägi seda ja karistas halva käitumishindega teda, mitte aga tüdrukut kiusanud poissi.

Oma esimeste kirjutistena mäletab Kaur klassiõdedele saadetud armastuskirju, mida ta tundide ajal tagumises pingis istudes kirjutas. Kui ta peaks praegu minema kooli, siis ta tahaks jälle istuda just klassiruumi tagumistes pinkides.

Kirjutamise eest sai ta koolihindeks aga alati kas „kahe” või „viie”. Just kirjandite puhul ei saanud ta hästi aru, mida temalt tahetakse ja millest peab kirjutama. Ja siis ei saanud õpetajad ise ka õieti aru, et mida õpilane Kaur kirjutas. Kaur Kender peaaegu kukkus läbi ka keskkooli lõpukirjandiga.

Esimene lugemine, mida Kaur mäletab, oli Aino

Perviku lugu „Muna või kana?”. Lemmikraamatuteks said talle aga varsti „Saladuslik saar” ja „Kolm musketäri”. Neid raamatuid luges ta mitu korda. Kaurile meeldis poistega musketäre mängida, „Saladuslik saar” oli kooliajal aga ainus raamat, mis teda vihatud keemiaga natuke „lepitas”.

Musketäride raamatu puhul imestab Kaur praegu, et lapsepõlves luges ta raamatust armastusest ja sõprusest, hiljuti luges raamatut uuesti ja talle tundus, et „Kolm musketäri” räägib kõige rohkem hoopis pidevast rahapuudusest. Kauril endal rahapuudust vist ei ole, sest ta pole juba viimased 15 aastat tööl käinud. Kaur on vabakutseline.

Oma esimese raamatu kirjutas ja „avaldas” Kaur Kender juba kolmandas klassis ja selleks oli koomiksi-raamat. Avaldas nii, et ise liimis ja õmbles paberilehed raamatuks kokku. Raamatu nimi oli „Linn ja tähed 2”.

Lasteraamatuid Kaur kirjutanud ei ole ja ta ei oskagi neid kirjutada. Ta isegi ei kujuta endale ette, kuidas käib lastele kirjutamine. Arvab, et lastele kirjutamine on ka raskem. Ja arvab veel, et tema raamatud ei kõlba lastele lugeda – ehk ainult „Iseseisvuspäev”, mida on Kauri raamatutest kõige rohkem trükitud. Ise ta seda lastele lugemiseks ikkagi ei julge soovitada. Samas arvab Kaur, et kui kunagi tuleb temalegi oskus lastele kirjutamiseks, siis kirjutab ta midagi neilegi.

Kaur Kender teab, et kirjanikuks saab ainult kirjutades. Ennast ta ei pea praegustest eesti kirjanikest parimaks, küll aga üheks parimatest, kelleks on näiteks veel Kivirähk, Ruitlane ja Önnepalu. Häid kirjanikke on väga vähe, väga vähe on ka häid raamatuid ja häid lugejaid. Häid kirjanikke saabki väga vähe olla, häid raamatuid ja lugejaid võiks aga olla alati rohkem. Nii ta arvab.

Parimad raamatud on Kauri arvates just sellised, mis kirjutavad jubedatest asjadest nii, et lugejad hakkavad naerma ega karda enam jubedusi. Kuigi Kaurile meeldib ka praegu „Kolm musketäri”, on nüüd tema lemmikud siiski teistsugused, nagu „Meister ja Margarita” või „Sada aastat üksildust”.

Kaurile meeldib väga lugeda ka enda raamatuid ja neid on kokku avaldatud üheksa. Ilma koomiksiraamatuta muidugi. Mõned tema raamatud on veel avaldamata, ja mõned on tal ainult „peas” täitsa valmis. Selliseid avaldamata raamatuid on tal praeguseks kirjutatud sama palju kui avaldatud kirjutisi.

Kaur ei taha endale monumenti, küll aga meeldiks talle, kui Kenderi tänavaks nimetataks Rütli tänav Tartus või Roosikrantsi tänav Tallinnas, või lausa mõlemad. Kaur Kender peab ennast nii heaks kirjanikuks küll.

Kirjanikuga vestles **Rhea Rosette Tüür**
Kivimäe Põhikooli 4B klassist

Minu tuleviku Eesti

Eesti Kaitseministeeriumi kirjandivõistluse noorema rühma võidutöö

Darja Mihhailova (Tallinna Huvikeskus Kullio)

Reti Jõerand Pärnu Kuninga tänava põhikooli 6s klassist

Ma kirjutan neid ridu, olles äsja 13aastaseks saanud. Minu sünnipäev oli eile, 26. aprillil. Veel enne, kui lähen koos emaga vaatama Eesti Draamateatrisse sünnipäevakingina etendust „Ma olen 13aastane“ ja saan teada, kuidas elasid ja

mõtlesid 13aastased noored minu ema noorusajal, võtan ma mahti mõtiskleda, kes olen mina, kus ma elan ja milline on see tuleviku Eesti, kus ma oma unistustes tahaksin elada.

Ma tahan, et tuleviku Eesti oleks minu tõeline kodu.

See peaks olema koht, kust ei pea ära minema ja mille peale võid alati kindel olla, et ta ootab sind tagasi ja on sulle toeks. Vahel mulle tundub, et meie riik ei hooli meist. Vanaema rääkis kunagi loo kartulikoorte söömisest. Laulva revolutsiooni aegadel olevat eestlased ühiselt lubanud vaba Eesti nimel kas või kartulikoori süüa. Loomulikult ei mõelnud keegi seda päris sõnasõnalt. Kahjuks nii mõnedki lapsed seda just praegu teevadki – ei jää ju muud üle. Nad on õnnelikud sellegi üle, kui emal podiseb pliidil suur pott ilusate suurte kollaste kartulitega ja kui sinna lisandub veel koolitoit, ollaksegi eluga rahul. Õhtuks on küll kõht jälle tühi, kuid karumõmm kaisus jäädakse siiski rahulikult magama. Minu tuleviku Eestis ei tohiks ükski laps tühja kõhuga magama minna!

Üsna tihti räägitakse mulle ja mu eakaaslastele, et meie ees on kõik teed valla: olge vaid usinad ja õppige keeli, küll siis saate välismaale õppima või tööle. Aga mina ei taha kõike seda. Mina tahaksin hoopis just oma kodumaal olla ning õppida siin õpetajaks või ajakirjanikuks. Ma unistan oma tulevastest lastest, kellega koos elada just siin Eestimaal oma kätega loodud hubases kodus. Ma ei taha oma lastele samasugust saatust nagu minul endal – mu isa ja ema peavad töötama kodulinnast eemal, sest kodulinnas Pärnus nad tööd ei leidnud. Mul on suurepärased vanavanemad, kellega Pärnus oma päevarõõme ja -muresid jagada, aga aegajalt tuleb hirmus igatsus ema-isa kallistuse või pai järele just sel hetkel kui nad jälle peavad minema ära tööle.

Paljud Eestis kasvavad lapsed puutuvad kokku küll igasuguste raskustega, aga ikkagi on nad tegusad nii koolis kui ka huviringides. Meis on säilinud lapselik mängumeelsus ja usk, et kunagi on kõik parem. Ka mina ei arva, et kõik hea peaks meile ette toodama hõbedasel kandikul. Minust endast peaks ju ka ometi midagi sõltuma.

Ma seisan silmitsi paljude teismeliste hirmudega, millest üks on suureks saamine. Ma ju näen, et suur on olla raske. Samas tunnen ka muret, kuidas saavad hakkama minu lähedased. Eriti valutab mu süda vanaema ja vanaisa pärast, kes on terve elu rasket tööd teinud, aga nii, nagu enamuse Eesti pensionäre, ei saa nad elada sellist inimväärset elu, nagu nad on ära teeninud. Jah, muidugi olen nende üle uhke, sest nad saavad oma eluga hakkama ja suudavad veel toetada nii oma lapsi, lapselapsi kui ka lapselapselapsi, kuid kas ei peaks mitte nii olema, et nüüd oleks meie, nooremate põlvkondade kohus neile toeks olla?

Paraku on tänapäeva Eestis ka need asjad paigast ära ja nooredki heitlevad ise ellujäämise eest.

Minu tuleviku Eestis oleks kõigile vanadele inimestele tagatud selline riiklik pension, et nad võiksid rahulikult tegelda oma vanaduspõlves sellega, milleks nooruses töötamise ja lastekasvatamise kõrvalt polnud aega. Minu vanaema ja vanaisa unistavad väga reismisest – vanaema unistab näha kas või kordki elus Egiptuse püramiide ja vanaisa tahaks võimalust veeta pikemalt aega Rootsis, Södertäljes, kuhu põgenes 1944. aastal paadipõgenikuna tema isa Aleksander, kellega ta kunagi oma elus kohtunud pole. Kui vanaisal oli rahaliselt võimalus sõita Rootsi oma isa juurde, siis astus vahele nõukogude võim, kes hoidis piirid suletuna ja kui piirid avanesid, siis oli tema isa juba surnud. Ja nüüdseks meenutab ühe poja ja isa armastust vaid kalmukäabas Rootsi väikelinna surnuaias, mida minu emal õnnestus kord külastada ja sinna meie pere poolt kaunis valge roosipõõsas istutada ning viia sinna viimse hüvastijätuna kolm peotäit kodumaa mulda. Valulikud on olnud eri põlvkondade saatused läbi aja ja et veidigi leevendada oma lähedaste läbielamisi, tahan ma olla päikesekiir nende liigagi murelikes päevades. Minu panus saab hetkel olla vaid heas õppimises ja käitumises, iga kuuga paranevas klaverimängus või tantsukoolis esinemistes.

Õelge, milline laps ei tahaks endale iphone5-t? Mina küll tahaksin, et see oleks olnud üks minu sünnipäevakinkidest, aga ma tean, kui palju see maksab. Samas tean ma ka, mis maksavad Eestis korter, elekter või toit! Ja nii ma siis hoidsin oma salasoovi endale, et mitte kurvastada vanemaid soovidega, mida nad täita ei saa. Kui päris aus olla, siis tegelikult pole mul seda imeasja vajagi, saan ilma selleta ka hakkama, aga ikkagi tahaks! Ma olen ju ka ainult laps! Aga tänases Eestis oleme meie, lapsed, saanud ruttu täiskasvanuks, meie mõttedki on muutunud täiskasvanulikumaks ja seetõttu see osa minust ütleb, et alati ei saa kõike, mida tahad.

Mida ma ise teha saan? Leida ise lahendus, kuidas saada seda, mida hing himustab. Eks seetõttu ma ju siin neid kirjaridasidki hetkel paberile panen. Jah, loomulikult ei pruugi ma võita, aga mulle jääb alati teadmine, et ma ei istu lihtsalt käed rüpes ega oota, mis saab, vaid teen ise midagi – näiteks osalen kaitseministeeriumi kirjandusvõistlusel ja loodan, et ehk mul veab. Ja seda polegi nii vähe. Õnneks olen selleks suveks juba nii vana, et saan minna linna ajalehti müüma või ilusate ilmadega rannas jäätisekastidega toimetada. Küllap see iphone5 ka minu taskusse jõuab. Iga tee tippu saab alguse ikka minu enda sammudest, kas või väiksest, kuigi ootan, et minu Eesti ikka ka minust hooliks.

KAITSEMINISTEERIUMI JONISTUSVÕISTLUSELT „MINU TULEVIKU EESTI“

Margareta Jagomägi 8a Gustav Adolfi gümnaasium

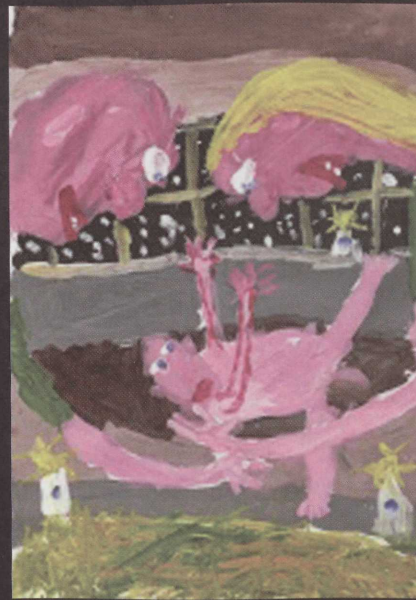
Christofer Robin Leemet 8a Emmaste põhikool

Erki Vander 9a Emmaste põhikool

Fredi Härmsen 8a Emmaste põhikool

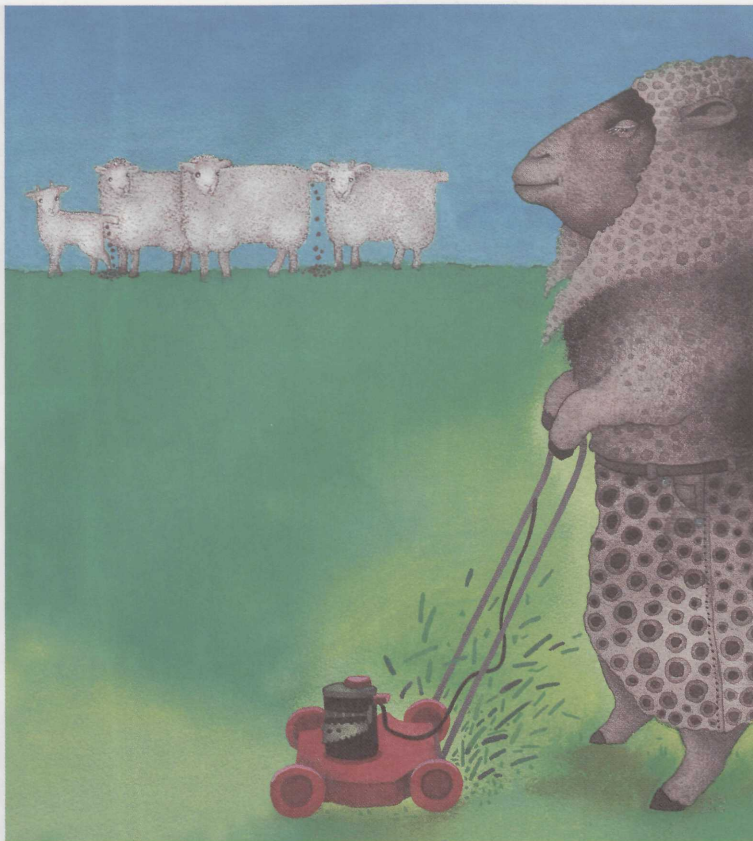
Rando Luup 9a Emmaste põhikool

Käti Saar 9a Kuressaare gümnaasium

Martin Alton 8a Simuna kool

Leelo Tungal

MURUNIITJAD

Muruniitja vurab üle muru –
maha jätab halja nätske puru.
Talle meeldib süües sülitada,
hommikuti naabreid tülitada.

Tasakesi muru söövad lambad,
ei tee mingit müra nende hambad.
Nende murunosimise rada
lõpeb saja pruuni rosinaga.

Tarmo Vaarmets

LABIDAS JA REHA

Mida teha,
kui on reha
nõnda armas,
et iga tema varvas
tundub nii ilus
ja peen, et lausa valus
on labidal vaadata
aiaaugu äärelt,
kui kõrvu tal kostavad
riisumise häälled
ja mööda vilksatavad
reha siredad sääred.

Maria Antons-Valner

ÕPETAJA, OLE VAPPER!

Õpetaja Margitile

Õpetaja, ole vapper,
meieta nüüd vastu pea!
Kuigi teame, see on raske –
püüa ikka, ole hea!
Suvi sulle liiga pikk ja
sügis kaugel ilmselt näib.
Mõttled aina, kuidas meie
kõigi käsi kodus käib.
Meil on tore, meil on lõbus,
meil on elu lausa lust!
Kooli tulles oleme kõik
täis me suvevallatust.

Siis saad jälle meie mängus
kulliks olla veel ja veel.
Siis saad meie kannul joosta,
nii et vestil on Su keel.

Heli Viht

ÄMBLIK

Ämblik endale teeb maja
sinna, kuhu tal on vaja,
sinna, kuhu tal on tuju.
Tema majal võrgu kuju.

Kelleltki ei küsi luba,
meisterdab ta mitu tuba.
Ämblik täpselt ise teab,
kuhu oma niidid veab.

Võrgus istub salamahti,
magab vaikselt ja peab jahti.
Seal ta ennast kiigutab,
kui tuul ta võrku liigutab.

Teda leida sealt on kole,
kuid kui ämblikke ei ole,
mis siis juhtub – mõtle vaid –
maailm täis saab putukaid.

KELLUKAD

Kellukad kuuluvad meie kauneimad ja silmatorkavaimate niidutaimede hulka. Neist kõige kaunim on kurekatel ehk suureõieline kellukas.

Mai Zernask

Nähka pöönutas laulukest jorutades aknalaual. Oli mõnus soe juuli. Põldudel, niitudel, teeservadel jalutasid ringi kured ja looduses oli ülim öitsemisaeg. Niidud lillatasid tõrvalilledest, härjasilmad andsid juurde tõrtsu valget, tulikate pere jagas kollast värvi, aga kõige kaunimad olid lillad kellukate 8-lapselise pere esindajad.

Nähka küsis: „Juulimemm, miks on meie taimede nimed just sellised omapärased nagu kurekatel, lõosilm, kurereha, kassitapp, rebasesaba, lõokannus, karumustikas, jänesevill, kukekannus, hundinui, käokübar?”

„See näitab, Nähkake, et me oleme üks tore maa- ja loodusrahvas! Kust mujalt me oma taimede nimed saame kui mitte meid ümbritsevast loodusest! Lippa

niidule kurekatlaid otsima!” soovitas memm soojalt.

„Kust ma neid täpsemalt otsima ja ära tundma peaksin?” küsis Nähka.

„Kurekatel ehk **suureõieline kellukas** kasvab tavaliselt kuivadel aasadel ja nurmedel, ja suvisel öitseajal on suureõieline kellukas kindlasti üks silmapaistvamaid ja ilusamaid niidulilli. Kurekatla õied asuvad kas üksikult varre tipul või hõredas väheseõielises kobaras. Taim on ilusa sinise värviga ja esmapilgul näib, nagu lehti polekski – üksnes suured uhked kellukad. Suureõielise kelluka õied, mida on 3 – 6, hakkavad enamasti avanema õisiku tipust allapoole. Kurekatel on väga vana ilutaim: 1554. aastal on teda juba iluaedades kasvatatud. Peale sinise õievärvusega

kellukate on valgeid, roosasid ja lillakaid, veel suuremate õitega kui looduses kasvavad taimed. Kasvatatakse ka täidisõielisi vorme. Kurekatelt on kasutatud ka lõnga värvimiseks,“ selgitas Juulimemm.

„Räägi mulle teistest kellukatest ka!“ palus Nähka „Kellukad on oma nime saanud pea kõigis keeltes õie kuju järgi. **Kurekellukas** kasvab tee- ja põlluservadel, söötis maadel ning hõredas metsas. Tema eripäraks on kaarduv vars ja ühele poole hoidvad kellukad. Tema kevadisi noori lehti võib samamoodi naadi või nõgese-ga toiduks kasutada. Kurekellukas talub hästi niitmist ja tallamist, seega sobib aedadesse ja parkidesse.

Harilik kellukas ehk käokübar on sügavalt sisselõigatud punaka või puhaslilla krooniga taim. Taimel on enamasti pikk vars, mis ülemises osas haruneb ja võib kanda paarikümnest kellukast koosnevat õitepöörast. Harilik kellukas sobib hästi nii vaasililleks kui ka koduaeda ja pargimurusse.

Ümaralehine kellukas on väike püsik siniste õite ja roomava risoomiga. Ta kasvab kuivemates kasvukohtades, sageli lubjarikastel aladel väikeste madalate kogumikena. Kitsaste varrelehtedega kellukaliike on meil kolm, peale hariliku veel ümaralehine ja suureõieline kellukas.

Kerakellukas ja karekellukas on tipmiste õitega ja oleksid nagu ei-kellukad, sest nende õied on koondunud varre tippu ja moodustavad seal väikese kera. Peale kerakelluka kasvab meie looduses veel üks raotute õitega kellukas, kellega võib kerakellukas ka segamini

minna. See on harvemini kohatav kare kellukas. Kareda kelluka varred ja lehed on tihedalt kaetud karedate karvadega, kerakellukal on neid karvu aga hõredalt. Teiseks on kareda kelluka varrelehed süstjad, kerakelluka omad aga munajad, kuigi kitsad. Ning kolmandaks on kareda kelluka õied helesinised, kerakelluka omad aga lillakad.

Taim on ilusa sinise värviga ja esmapilgul näib, nagu lehti polekski – üksnes suured uhked kellukad.

Laialehine kellukas on helelillade õitega metsataim ning ka **nõgeselehine kellukas** on metsataim. Meie kodumaistest kellukatest on kõige tugevama kasvuga ja kõige suuremate õitega just nõgeselehine kellukas. Õitsemise ajal on see kellukas dekoratiivne, sobides ka ilutaimena aeda varjukatele ning viljakatele kasvukohtadele,“ pajatas Juulimemm.

Ta lisas: „Vanarahvas pole kellukatel täpset vahet teinud. Oluline tunnus on olnud ikka õiekrooni kuju, mida on võrreldud kella, katla, kübara, mütsiga – ikka kurekellad, käokübarad, kurekatlad...“

„Ma siis lippan kellukaid otsima ja uurima. Loodan, et aitad mul pärast ka määrata, kes on kes!“ teatas Nähka – ja kadunud ta oligi.

04 07 26

TERE, LINDI!

VAENUKÄÄGU

Peep Veedla

Oma ladinakeelsele nimetusele *Upupa epops* võlgneb ta aga tänu ennekõike oma põnevale õõnsale häälistsusele, mis kõlab: „up-up-up-up...“ Mõnevõrra meenutab see väikese koera haukumist.

Mõnda lindu kohtab Eestis päris harva. Vaenukägu on üks sellistest. Aga kui kas või korrugi temaga õnnestub kokku trehvata, jääb see eluks ajaks meelde. Ta ju näeb nii vahva välja! Olgugi, et pungi hiilgeajad on jäänud möödunud sajandi kaheksakümnendatesse, kannab vaenukägu punkarisoengut uhkelt edasi. Mõistagi kandis ta sellist ammu enne, kui punkliikumine üldse tekkiski ning kannab niikaua, kui see liik elus püsib. Kui ta ka Eestist peaks kunagi päris ära kaduma, ei tähenda see sugugi seda, et maailma mastaabis oleks tegu väljasureva liigiga. Ta on Euraasias ja Aafrikas laialt levinud, lihtsalt Eestis on tema leviku põhjapiir ning seetõttu teda ka harva kohtame.

Soojalembese linnuna tunneb vaenukägu end juulikuus meil päris mõnusalt, aga augustis hakkab juba soojamaareisile mõtlema ning hiljemalt septembris ta selle ette võtabki. Seega tasub praegusel aastaajal talumaastikel liikudes tähelepanelik olla: ehk naeratab õnn ja õnnestub vaenukägu märgata. Nii eripärase väljanägemisega linnu tunneb igaüks ära. Raskemaks teeb tema märkamise aga see, et tegu on veidi pelgliku-võitu linnuga ning ohu korral surub ta end vastu maad. Oma üpris kirju väljanägemisega pole tal muidugi kuigi kerge märkamatuks jääda. Lennupilt on vaenukäol samuti üpris kummaline, pirakat liblikat meenutav, pehmelt lainetav. Küllap tunneksime ta ära, kui vaid ette satuks!

Kevadel saavad vaenukäod meile aprillis-mais. Valivad endale pesakohaks mõne vana rähniõõnsuse või pehkinud kannu või hoopiski õnaruse maja vundamendis või kiviktaimlas. Talude ligidus on ahvatlev sellepärast, et paljud ülimaitsvad mardikad armastavad

elada loomasõnnikus ning sealt on neid pika kõvera nokaga päris mõnus urgitseda. Sõnnikuhaisu vaenukäod ei pelga ega karda ka oma kaunist sulekuube määrida. Selle kena kuue omaniku pesa haiseb päris korralikult, sest poegade väljaheide lehkab nagu roiskunud liha ning koduse hügieeni peale pole vaenukägedel kombeks rõhku panna. Ja kui siis mingil maiasmokast röövloomal peaks ikkagi tekkima isu mõni vaenukäohakatis põske pista, saab ta kaela korraliku sahmaka jälgilt haisvat vedelikku, sest vaenukägedel on kohastumus end kaitsta nagu haisuloomal skungilgi. Sellise kaitserefleksiga pihtasaanu jaoks on küllalt tõenäoline, et ta kõht enam ei tundugi nii tühi ja söögiisu justkui polegi...

On üpris loogiline, et sedasorti kombed linnul ka nimes kajastuvad ning rahvasuus ongi vaenukägu kutsutud küll haisulinnuks, küll paskrästaks ja sitaseks rästaks. Kuna aga rohkem on märgatud tema põnevat välimust, on sagedasim nimetus vaenukäol siiski toonetutt. Oma ladinakeelsele nimetusele *Upupa epops* võlgneb ta aga tänu ennekõike oma põnevale õõnsale häälistsusele, mis kõlab: „up-up-up-up...“ Mõnevõrra meenutab see väikese koera haukumist. Võib isegi äravahetamiseni sarnane tunduda.

Küllap oleme ikka vahel harrastanud väikeste kommade söömisel tehnikat, et viskame kompeki õhku ning püüame sealt suhu. Vaenukäole on see igapäevane toitumistehnika. Ainult selle vahega, et tema ei söö kommi, vaid mardikaid. Kõigepealt surmab ta mardika nokahoobiga, siis viskab õhku ning sealt püüab suhu ja neelab alla. On ikka üks kummaline lind küll!

Loore Luste Türlilt

Christopher Vokk Türlilt

Tuumakat tordisuve!

Suus sulavateks suvehittideks on muidugi marjad ja puuviljad. Kui aga vahel tuleb tahtmine sõbrad-sugulased kokku kutsuda ja neile midagi magusat pakkuda, siis võtke ette meie lugejate saadetud mõnusad koogiretseptid.

Loore sünnipäevatorit

Tordi põhjad võib valmis küpsetada juba eelmisel päeval. Vaja läheb kolme ümmargust erinevas suuruses koogivormi.
PÕHI: 3 munakollast, 1,5 dl suhkrut, 150 g võid, 2,5 dl jahu,
 1 tl vanillisuhkrut, 3 dl küpsetuspulbrit, 0,5 dl piima
Täidis: 2 pakki vahukoort, 2 dl kookoselbeid
GLASUUR: 2,5 dl tuhksuhkrut, 1 dl kirsimahla

Vahusta munakollased, terve muna ja suhkur tugevaks vahuks. Lisa sulatatud ja jahutatud või ning kuivained. Lisa piim ning sega. Jaota tainas koogivormidesse ja küpseta 175 kraadi juures 20 min. Jahuta keetad. Vahusta koor ja sega sisse kookoselbed. Tõsta suurima ketta keskele täidis ja aseta keskmine ketas selle peale. Nüüd tõsta täidis keskmisele keetale ja aseta sellele väiksem ketas. Sega kokku glasuur ja kata sellega tordi korrused. Kaunista kirssidega.

Loore Luste Türlilt

Elisabeti kevadine küpsisetort

Vaja on:
 2 pakki küpsiseid
 1 – 2 pakki kohupiimakreemi
 Moosi või marju
 Piima
 Alus, paber

Kõigepealt võtan paberi ja panen selle aluse peale. Siis kastan korraks küpsised piimast läbi ja panen 8 küpsist alusele.

Võtan kohupiimakreemi ja määrin selle küpsistele (võite kreemi peale panna ka marju või moosi.) Kordan seda, kuni küpsised on kõik alusel.

Kõige pealmisele kreemikihile võib panna igasuguseid kaunistusi – näiteks maasikaid või mandariinitükke.

Panen koogi 7 – 8 tunniks külmkappi ja pärast seda võib seda juba isukalt süüa hakata.

Elisabet Hein Jõgevalt

Anita maasika-šokolaadi küpsisetort

Vaja läheb:

1 pakk heledaid küpsiseid
 1 pakk šokolaadiküpsiseid
 400 g vahukoort
 159 g maasikamaitsetist kohupiimakreemi
 300 g maasikaid
 50 g piimašokolaadi
 50 g valget šokolaadi
 Immutamiseks kohvi

Tee nii:

Kohupiimakreemi valmistamiseks vahusta pool vahukoore kogusest, lisa sellele kohupiimakreem ja 100 g tükeldatud maasikaid. Lao kohviga immutatud küpsised alusele kihiti nõnda, et tumedad kihid vahelduksid heledatega. Küpsisekihtide vahele määri kohupiimakreemi ning puista riivitud piimašokolaadi. Pealmiseks kihiks jäta küpsised. Enne kaunistamiseks võib tordi asetada mõneks ajaks külma. Kaunistamiseks

vahusta vahukoort ning sega selle hulka riivitud valget šokolaadi. Kata tort vahukoore-valge šokolaadi seguga ning ülejäänud maasikatega.

Anita Viineloo Türlilt

Christopheri šokikook

Retsept: jahu, muna, vesi, piim, suhkur, sool, pipar, wasabi, keišup, šokolaadikreem, puu, kahvel, hambahari, puuleht.

Leiutise eest vastutab Christopher Vokk Türlilt

Anita Viineloo Türlilt

ROBBIE

Foto: Bulls Press

HEADLAPS

HEAVENLY

KATTEMAKSU-
KONTOR

**KUI MAAILM VAJAS KANGELAST,
KUTSUSID NAD KURIKAELA.**

KA HIRMUTAJAKS TULEB ÖPPIDA

EESTI
KEELES!

Disney · PIXAR

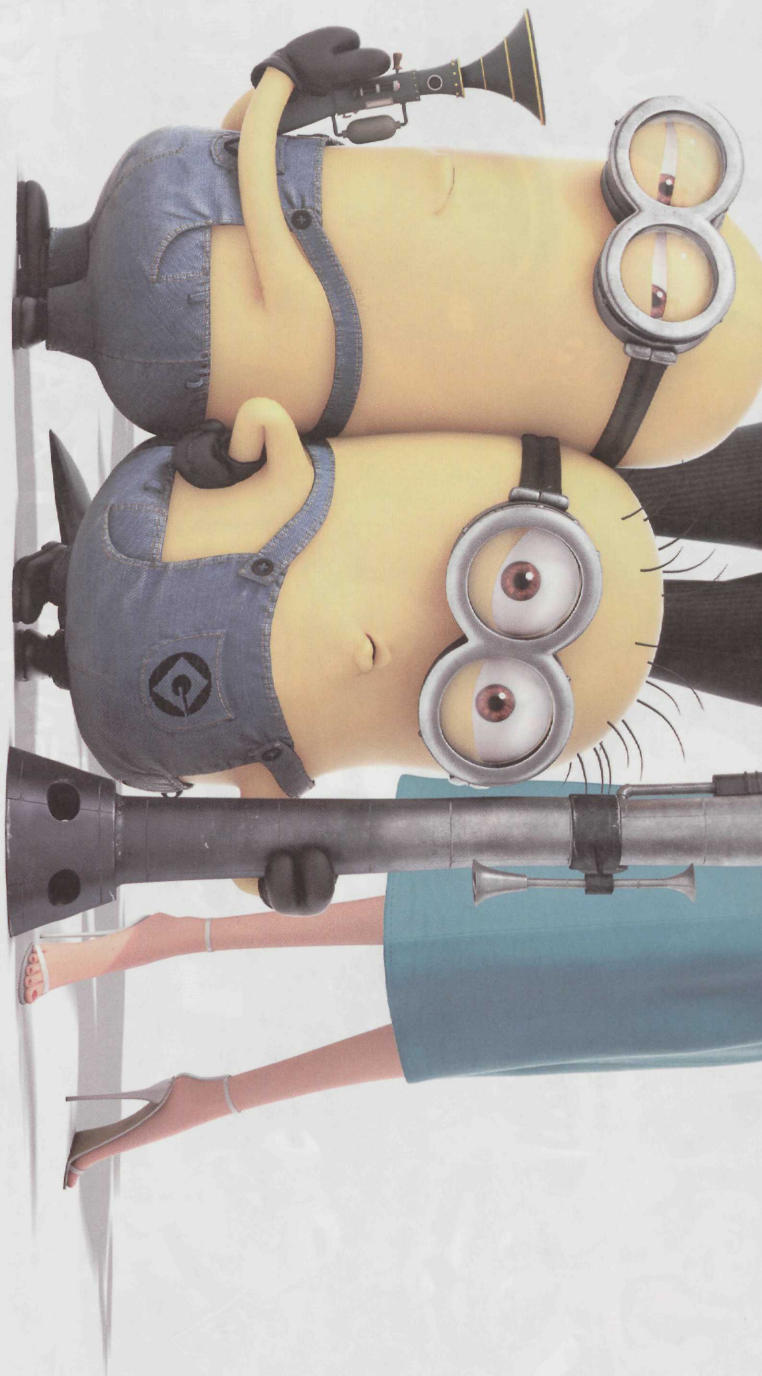
KOLLOL

ÜLLIKOOL

ALATES 2. AUGUSTIST

DISNEY.COM/MONSTERSU

MINNA, SUPERVARAS 2

KINODES 12. JUULIST

EESTI KEELES!

ILLUMINATION
INTERNATIONAL

f despicableme

f FORUM
DISTRIBUTION

UNIVERSAL
DISTRIBUTION

HEALAPS

Haidi: Elina Pähklimägi

VAHVA VAHEAEG HIIUMAAL

Maire Sirel, tervisepsühholoog

Hiiu saar. Hiiumaa on suuruselt Eesti teine saar ja paistab **hiigelilus** juba kaardilt vaadatuna. Vaieldakse tänini, keda või mida Hiiumaa imepärane kuju Eestimaa kaardil meenutab – kas on kui lendutõusev või merrelaskuv **luik**, kel pikk kael avamere poole suunatud, või on hoopis kui **hiiglane**, kel tuulest puhevil keep seljas, kolmnurkne kuninglik kroon pead ehtimas ja väljasirutatud käsi osutamas lääne suunas. Kaardilt terenduva hiiglase otsaesist on pimeduses valgustamas **Tahkuna**, nimetissõrme otsa aga **Ristna tuletorn**. Eks vaata ise ja mõtle, muhelevad hiidlased. Hiiumaa nimigi olla tulnud hiiu ehk vägeva muinasvägilasega seotusest. Hiidlaste hiid olnud hiiglasliku jõuga **Leiger**, kes kive kokku kandes hakanud kord ühendusteks Saaremaaga sildagi ehitama, mille asitõendiks on **Sääretirp** Kassaris.

Aarete saar. Önnega koos, kes ise hiidlane ja suvi „saareriigis” seeläbi kindlustatud. Sama kehtib, kui sul on hiidlastest sõber või sugulane – suvevaheajal kindlasti külla! Kel tahtmist ja head pealehakkamist, võib tarmuka **matkasellina** Hiiumaa rikkalikele loodusradadele* **avastusmatkale** minna. Ehkki Hiiumaa on Eesti **kõige väiksem maakond**, on Euroopa sellised väikeriigid nagu Liechtenstein, Andorra, Monaco ja San Marino Hiiumaa väiksemadki. Kesk Läänemere vetevälja (rannajoont 326 km!) troonivat Hiiumaad ümbritsevad arvukad **laiud**,

rahud ja **kared** – kokku ligi **200 väikesaart**. Sealjuures on Hiiumaa **kõige metsasem** paik Eestis – umbes 70% pindalast on kaetud metsa ja põõsastikega. Eriline rikkus – **võrratu loodus** – teebki Hiiumaa otsekui aarete saare, mis meelitab kohale nii linnu-uurijaid kui ka taimede-, kivimite- ja teisigi aktiivseid huvirändureid. Omanäoline taimestik on väga **liigirikas**: siin kasvab ligi 1000 liiki kõrgeimaid taimi, neist üle 50 on võetud kaitse alla. Kohtab haruldusi, näiteks **orhideesid**. **Kõrgessaare vald** Hiiumaal on Eestimaa üks orhideederikkamaid. Kõrgessaare orhideede õppepenralt leiab neid õitsvaid iludusi augustiski. (Foto 1 – orhidee tumepunane neiuvaip).

Oma silm on kuningas. Looduses, teadagi, on suve kõige rohkem! Läbi teleka- või arvutiekraani suvi üldse tupp ei jõuagi! Tarvis minna mähava mere äärde, näiteks mõnele laiule. **Pühalepa valla** Kultuuri- ja Noortekeskuse eestvõttel ollakse augustis koos võru- ja saarlastega **Vohilaiul** – püütakse kala, korjatakse marju, tehakse lõket,

õpitakse toime tulema looduse jõudude meelevaldas. Mobiiltelefon jääb koju! Silm ja kõrv seatakse tabama looduse helide- ja värvirikkust. Hiiumaa laidude kaitseala andmetel on laidudel täheldatud **187 linnuliiki**, neist **haudeliike 110**. Arvukalt esineb hahka ja hõbekajakat, vähem naeru-, meri- ja kalakajakat, hallhane, sinikael- ja ristparti, jääkosklat, tuttvarti, meriskit ning kivirullijat. Lisaks **rändlinnud**: tuhanded valgepõsklagled, aulid, sõtkad, laululuiged. Hiidlane teab: et laidudele omaseid linnuliike võimalikult vähem häirida, tuleb oma avastusretked kavandada heinakuu (juuli) teise poole või lõikuskuusse (augustisse). Pesitsusajal kaitsevad hiidlased **linnurahu** hoolega.

Käed-jalad tööd täis. Selleks, et mere- ja saareriigis hästi hakkama saada, peab olema tugev ja töökas.

Suuremõisa kooli poisid (vasakult) Markus Martin ja Sander Miller ehitasid endale ise **paadi** (Foto 2). Head pärituult! Hiidlane oskab aega hinnata ja aina on midagi teoksil. Näiteks Suuremõisa **kunsti- ja käsitöömaja** on läbi suve lastele avatud ja kel soov oma kätega midagi valmis teha, leiab lahke vastuvõtu (Foto 3).

Milliseid aardeid oled Sina sel suvel loodusest leidnud? Ootame pilte ja jutte ajakirja Hea Laps aadressil kuni **30. augustini** 2013. Preemiaks raamat kirjastuselt Koolibri: *J. Crisholmi „Loodusvaatleja kleepsuraamat“* või *E. H. Sitsi „Üheksa väega maja“* (üheksavägisest, imekaunist taimest).

* Raamatust „Matka- ja õpperajad Hiiumaal“ (autor Tiit Leito) leiab Hiiumaa 20 loodusraja skeemi.

Kai-Melli Kapten (3a kl) Türi Põhikoolist

Berit Volmre (2c kl) Türi Põhikoolist

Pirgit Raudsepp (2c kl) Türi Põhikoolist

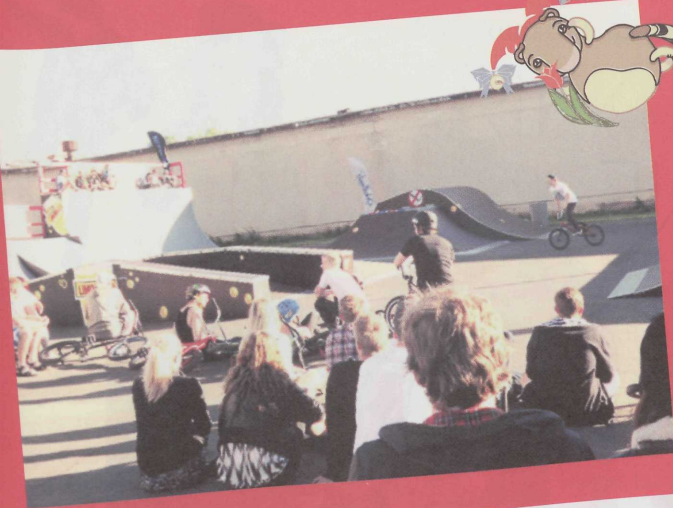

Anita Viineloo (2c kl) Türi Põhikoolist

VAHVA VAHETUND

Vahvate vahetundide kohta saadeti meile talvel märksa rohkem joonistusi kui kevadel: küllap kutsus ilus ilm lugejaid rohkem õue kui kirjutuslauda taha. Loodetavasti on sügisel kõigil rohkem ilusaid õues olemise mälestusi, millest kirjutada ja joonistada! Auhinna saajad on Kai-Melli Kapten, Pirgit Raudsepp, Anita Viineloo ja Jõgeva Gümnaasiumi I klassi lapsed. Preemiameened liitlail!

15. juunil toimus Limonaadi skatepargi võistlus 2013, kus näitasid oma oskusi tõukeratturid, rulatajad ning bmx-i sõitjad. Kohale oli tulnud Eesti ekstreemspordi paremik. Võistluse päevaga oli vedanud, sest ilm oli soe ja päikeseline. Sellel põneval võistluspäeval sain jutule peakorraldaja **Erik Pirniga**, kes on samuti üks Eesti parimaid ekstreemsporditlasi. Üritust toetasid Onwheels, Saue Noortekeskus, Vaasan Balfic, Leibur, Wihuri, AIAIAI, Razors, Remz, Ground Control, Jug, Peetri Pizza ja Freegun ning peasponsoriks oli A. Le Coq.

TULEVIKU- JA OLEVIKUTALENDID VÕTSID OMAVAHEL EKSTREEMSELT MÕÖTU

Räägi paar sõna üritusest!

Iga ala võistlejad saavad 30 minutit pargiga tutvuda ja end „soojaks sõita“. Siis toimub Jam formaadis võistlus, kus iga võistleja saab kaks korda ühe minuti pikkuse sõidu, mille vältel ta näitab, milleks ta Saue skatepargis võimeline on. Lisaks saab iga sõitja viimase triki sooritamiseks kolm katset.

Mis sulle endile ürituse juures kõige enam meeldib?

Ürituse juures meeldib kõige rohkem see, et tegu on minu enda poolt kavandatud skatepargiga, kus on arvesse võetud nii enda kui ka ülejäänud eesti sõitjate taset (kaasarvatud algajad). Saab, näha, kuidas suudavad Eesti parimad sõitjad skateparki ära kasutada. Siin on võimalus näha ehk Eestis seninägematuid trikke. Kõik sõbrad tulevad kokku, mängib hea muusika ning tegeleme millegagi, mis meile meeldib ja jagame auhindu parimatele.

Kust tuli idee midagi sellist teha?

Olen ise sõitnud umbes 8 aastat bmx-iga ning käinud mitmel erinevatel võistlustel. Kahjuks pole varem olnud võimalust sellist suurt üritust Saue korraldada. Eelmisel aastal korraldasime Saue skatepargi avavõistluse, mis kujunes väga edukaks. Sõitjatele meeldis park, muusika oli hea, seltskond super, auhinnad väga head!

Kas näed ka siin üritusel mõnda erilist tulevikutalenti ekstreemspordis?

Üritusel on kohal kogu Eesti paremik, nii et talente kuhjaga.

On Sul midagi lõpetuseks enda poolt öelda?

Enda poolt tahaksin tänada kõiki võistlejaid ja ka sõpra ja tuttavaid, kes aitavad seda üritust korraldada, ning muidugi kuulub kõige suurem tänu meie ürituse sponsoritele

Küsitles **Anna-Maria Uulma** Saue Gümnaasiumist.

SUVEKODU DEKORATIIVNE KARBIKE

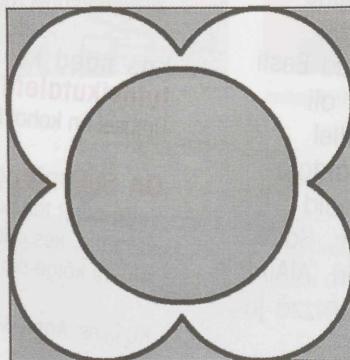
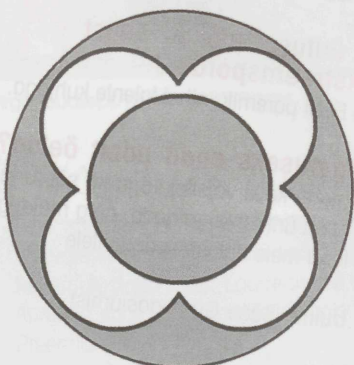

Lully Gustavson

Suvi on looduses viibimise aeg. Loodus aga pakub palju põnevat: imelikke puujuurikaid või oksaköverikke, huvitavaid puuseeni või mustriilisi kooretükikesi, ilusaid kivikesi või kauneid merekarpe. Nendest saab mõndagi huvitavat meisterdada. Mitmeidki väikesi toredaid leide tahaksid hoida ja säilitada, nendest toredaid ehteidki teha.

Suvekodus võid oma kogude hoidmiseks meisterdada just selleks sobivad dekoratiivsed karpikesed. Tee need vanadest kandilistest või ümmargustest kaanega karpidest, andes neile uue välimuse.

Kata kas kogu karp või ainult karbi kaas viltriide, linase või puuvillase riide või pitsiga. Õige suurusega katteriide saamiseks tee kõigepealt karbi kaane järgi lõige. Aseta lõige riidele, kinnita nõõpnõelaga ja lõika siksak-kääridega välja. Kui sinu riidetükk on hästi hargnev, siis soovitatakse sul enne riide kleepimist selle kõik servad narmastada. Kui õhuke puuvillane riie on karbi kaanest suurem, siis kata sellega ka karbi küljed. Selleks tuleb teha karbi nurkades riidesse voldid ja need kinni kleepida. Kui katsid karbi kaane viltriidega, võid sellele kleepida veel pitsist välja lõigatud motiive. Viltriidest võid karbi kaanele liimida ka näiteks kaane suuruse lilleõie, millest on suur südamik välja lõigatud. Sinna sisse on kaunistusi kerge laduda ja liimida. Karbi alumise poole võid samuti katta riidega. Et karp ka seest kena välja näeks, võiksid selle seestpoolt katta siidriide või värvika salvärätikutükiga.

Kui karp on kuivanud, hakkagi seda kaunistama. Kasuta selleks looduslikku materjali, näiteks merekarpe, seemneid, puukooretükikesi... Et leida sobiv ornament, lao kaunistusi kohe mitu-mitu korda ja kleebi alles siis kinni, kui oled välja valinud endale kõige enam meeldinud mustrit.

Soovin sulle toredaid leide loodusest, huvitavat meisterdamist ja ilusaid karpe.

Mustkunstnik **Ande**

TRIKK ELUVEEGA

Vihma
sadas. Jälle.
Piisk piisa järel
langes taevast
alla, muutes
porilompe ja

mudamülkaid aina suuremaks. Sellise
ilmaga oleks olnud ideaalne tormisel
merel seilavaid piraate mängida, aga
seda olid lapsed just eelmise ja üleel-

misel päeval teinud. Ning isegi üle-üle-eelmisel. Nii mitu
päeva oli juba lakkamatult vihma sadanud.

Kassandra, Peerend ja Lembit istusid nukralt tüdruku
toas ja vaatasid aknast välja. „Oeh,” ohkas Kassandra. „Ma
tean,” kargas Lembit äkitselt püsti, „mängime aardeküttele!”

„Oh, hea mõte!” sattus ka Kassandra hoogu. „Teeme siis
nii, et minu maja on tempel, ja aare asub pööningul. Aga
kõigepealt peame me pööningule jõudma.”

Reeglid kokku lepitud, otsisid lapsed endale kiiresti
aardeküttele sobivad riided. Neil õnnestus isegi paar
piitsa ja mängupüstolit leida. Seiklus võiski alata!

Möödus kolm tundi, kuni välisukse juurest oma seiklus-
rikast teekonda alustanud lapsed pööningule jõudsid.
Vapper kolmik seisatas pööningu – või õigemini, aarde-
kambri – ukse taga.

„Sõbrad, me oleme peaaegu oma eesmärgini jõudnud,”
kõneles Lembit uhkelt. „Selle ukse taga asubki aardekam-
ber. Aga valvsust kaotada ei tohi. Me ju ei tea, millised
löksud meid aardekambris ees ootavad. Üks kõigi...”

„... kõik ühe eest!” lõpetasid sõbrad ühiselt musketäride
deviisi ning lükkasid aardekambri ukse aeglaselt lahti.

Uks tegi avanedes veidi krigisevat, võiks isegi öelda, et
kurjakuulutavat häält. Laste närvid olid viimseni pingul.

Ootusärevalt piilus kolmik üle läve – ning ärevus nende
nägudel asendus kiiresti pettumusega. Meie aardekütid
olid oodanud kullamägesid või vähemalt mõnd ägedat,
rubiinide ja teiste säravate kalliskividega kaunistatud
sarkofaagi. Aga ei, kõige selle asemel oli keset muidu tühja
aardekambrit vaid üks veelok.

„Selliseid porilompe oleme juba mitu päeva vahtima
pidanud,” mõtlesid vist küll kõik.

Äkitselt sigines Peerendi näole suur, kõrvuni naeratus.
Poiss läks veeloigu juurde, uuris seda lähemalt ning kuulu-
tas siis pidulikult: „Sõbrad, ärge olge pettunud! Ma tean, et

me kõik lootsime leida siit kullamägesid, aga uskuge mind,
see on veel suurem aare. Tõepoolest!” Sosistades jätkas ta:
„See ei ole mitte mingi suvaline porilomp. Tegu on igavese
elu allikaga! Kes iganes selle allika vett joob, seda surm ei
kimbuta.”

Selle uudise peale venisid kõigi näod naerule. Suure-
pärane! Nüüd oli vaja vaid veidi seda imelist vett kaasa
võtta ning terve nahaga templist pääseda.

Allikavee kaasa võtmine ei osutunud aga sugugi lihtsaks.
Lomp oli vaid mõned sentimeetrid sügav, nii et otse
pudelisse sealt ammutada ei saanud. Lapsed proovisid küll
pihkudega vett pudelisse koguda, aga nii õnnestus saada
väga vähe korraga ning terve pudeli täitmine oleks terve
igaviku aega võtnud.

„Mul on üks mõte,” lausus Peerend, „aga selleks on mul
vaja korraks minna ühte eelmistest ruumidest.”

„Mis siis ikka, eks peame riskima,” arvas Kassandra.

Ühiselt mindi tagasi. Seal kulus Peerendil teadustööle,
nagu ta seda ise nimetas, mõni minut, ning kibekiiresti
tormati tagasi aardekambrisse.

Lembit jäi viimaseks, olles valmis tagasi tõrjuma kõik
ninjade, lõvide või muumiate rünnakud. Tagasi allika
juures, pistis Peerend pudeli otsapidi lompi. Kulus vaid
mõni sekund, kui vesi tõusis pahinal pudelisse. Nagu poleks
tegu mitte tavalise pudeli, vaid tolmuimejaga!

Esimesest hämmastusest üle saanud, hakkas seiklejate
kolmik nõu pidama, kuidas oleks kõige lihtsam templist
terve nahaga pääseda.

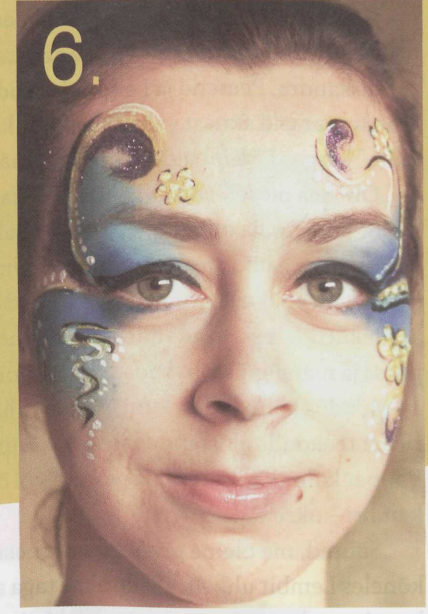
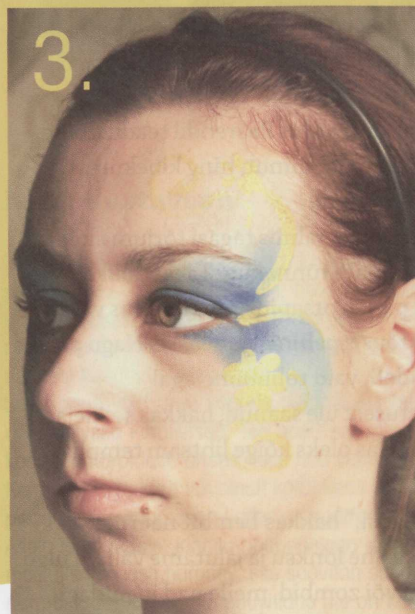
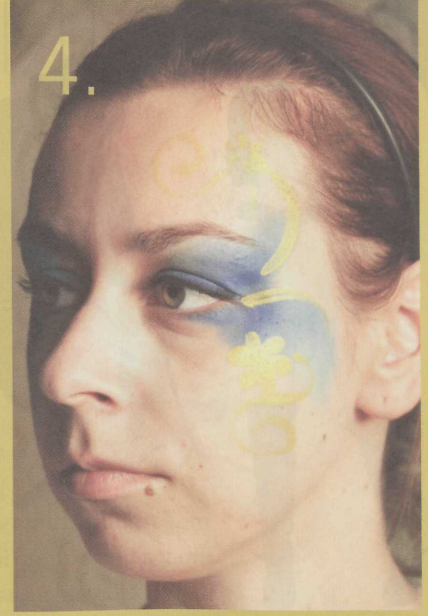
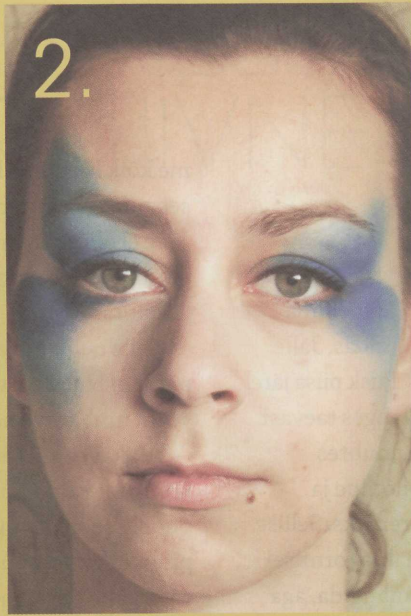
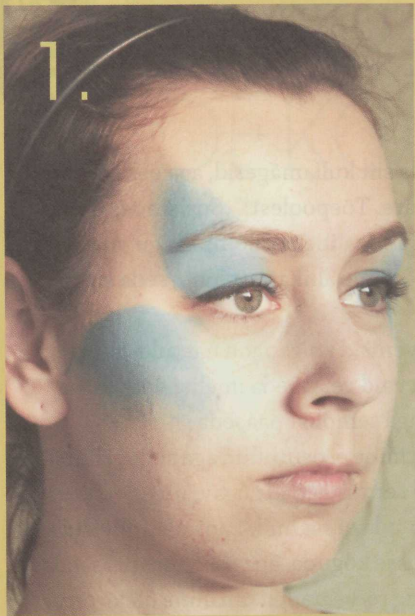
„Heh, meil on ju eluvesi,” hakkas Lembit naerma.
„Võtame lihtsalt igauks ühe lonksu ja jalutame välja. Tulgu
siis lõvid või muumiad või zombid, meile nad ju midagi
teha ei saa!”

Kuidas Peerend seda tegi?

Ruum, kuhu Peerend tagasi minna tahtis, oli köök. Olles
jättnud klaaspudelisse paari sentimeetri jagu vett, aetas
poiss selle pooleteiseks minutiks kõrgel temperatuuril külili
mikrolaineahju. Mikrolaineahjus osa vett aurustus ning
veeaur jäi pudelisse.

Ettevaatlikult võttis poiss pudeli mikrolaineahjust välja.
(Ole samuti ettevaatlik – selle ajaga läheb pudel väga
kuumaks, nii et pead kindlasti pajakindaid kasutama.)
Tagasi lombi juures, valas Peerend pudelisse jäänud vee
tagasi lompi. Nüüd täitis pudelit vaid veeaur.

Kui pudel oli, suu allpool, külma veega täidetud lompi
asetatud, hakkas veeaur kondenseeruma ehk tagasi veeks
muutuma. Vesi võtab aga oluliselt vähem ruumi kui veeaur
– seetõttu tekkis pudelisse vaakum, mis imeski selle vett täis.

Suvi paneb fantaasia lendama!

Iris Müntel

Paljudel on tekkinud mulje, et suvi on loominguiline aeg. Tihti öeldakse, et suvel plaanin teha seda, teist või kolmandat, sest siis on rohkesti aega ning väljas on soe ja valgusküllane. Kõik need tegurid peaksid loominguulist protsessi soodustama.

Tegelikult olen ma aru saanud, et kõik justkui soodustavad asjaolud ei pruugigi soovitud eesmärgini viia. Inspiratsioon tabab siis, kui seda kõige vähem oodata oskad.

Siiski on loominguilisust võimalik harjutada ja seekord ma soovitangi just seda proovida. Annan ette värvid ja kujundid, mis mind maalingu tegemise hetkel tabasid. Sina võid kasutada neid kui šabloone. Esialgu muuda ära värvid, siis katseta erinevate kujunditega – ning õige pea leiadki end loominguiliselt improviseerimas. Mõnusat mõttelendu ja vaba kätti!

Valikut minu tehtud töödest võid näha www.irisgrimm.net

Pilt 1 – Võta švamm, tee niiskeks ja hõõru kokku endale meeldiva värviga. Mulle meeldis sinine. Tupsuta seda silmade ümbrusesse, nii, et švammi äär moodustaks konkreetse joone ja ülejäänud švammi osaga saaksid nahale hajusa ülemineku teha.

Pilt 2 – Uut švammi pole vaja võtta. Tee juba kasutuses olev švamm kokku tumedama värviga, et maalingule sügavust anda.

Pilt 3 – Võta pintsel, tee märjaks ja hõõru näiteks kuldse värviga kokku. Sellega võid maalida erinevaid lilli ja joonekesi.

Pilt 4 – Selleks, et kuldseid jooned hästi esile tuleksid, võta must värv ja peenike pintsel. Lisa musta kuldse maalingu kõrvale, aga mitte täies ulatuses.

Pilt 5 – Musta paneb omakorda särama valge, nii et loputa pintsel ja lisa valgeid jooni ning täppe.

Pilt 6 – Viimane lihv, nagu ikka, on sädelus. Seda pane täpselt nii palju, kui maitsemeel lubab.

Sandra Vungi retseptid ja fotod

Suvi on täies hoos ja loodan väga, et olete saanud juba puhata ja akusid laadida ning täiel rinnal seda sooja ja päikselist aastaega nautida. Et oleks ikka jõudu ujuda, mängida ja miks mitte ka natuke peenraid rohida, siis pakun teile seekord kaks väga-väga mõnusat ja toitvat retsepti.

Suvine pasta päevalilleaseemnekreemiga

Tundub, et see pasta on minu selle suve hiit. Niivõrd lihtne valmistada ja maitseb võrratult suviselt. Pastakastme tegemiseks ei pea isegi pliiti kasutama. Päevalilleaseemnekreem on väga vahva avastus. Nimelt kui päevalilleaseemneid paar tundi leotada ja seejärel koos natukese vee ja maitseainetega purustada, tekib mõnusalt rammus kreem, mis sobib selle pastaga ideaalselt.

3 – 4 inimesele

- 250 g pastat (näiteks spiraale, tavalisi makarone või *pennesi*)
- 150 g päevalilleaseemneid (kooritud)
- 3 porgandit
- 2 küpset tomatit
- 2 tl broilerimaitseainet (mina kasutan Meira oma, mis ei sisalda ohtlikke lisaaineid, vaid ainult ürte-vürtse)
- 2 spl sojakastet
- 100 ml vett
- natuke soola, pipart ja õli
- (värsket basiilikut)

Leota päevalilleaseemneid külmas vees paar tundi või üle öö. Kurna, vala kaussi, lisa broilerimaitseaine, sojakaste ja vesi ning purusta saumikseriga ühtlaseks kreemiks. Keeda pasta *valmis*. Sellal, kui pasta keeb, pese ja koori porgandid ning lõika neist juurviljakoorijaga õhukesed ribad. Vala kuumale pannile paar supilusikatäit õli ning prae porgandiribasid koos natukese soola ja pipraga umbes paar minutit. Kurna pasta ning sega päevalilleaseemnekreemi, porgandiribade ja hakitud tomatitega läbi. Soovi korral kaunistada värsket basiilikuga. Serveeri kohel

Mahlased oa-peedikotletid

Usun, et nii mõnedki sööginurga lugejad on tuttavad näiteks hernepihvidega. Seekord pakun teile aga hoopis oakotletide retsepti, kuhu lisatud ka peeti. Mul oli hommikul ärgates kõht väga tühi ja tahtsin süüa midagi toekat. Õnneks olin eelmisel õhtul põldube likku pannud ja kapis ootas ka paar keedupeeti. Nii sündiski mõte teha neid maitstavaid kotlette.

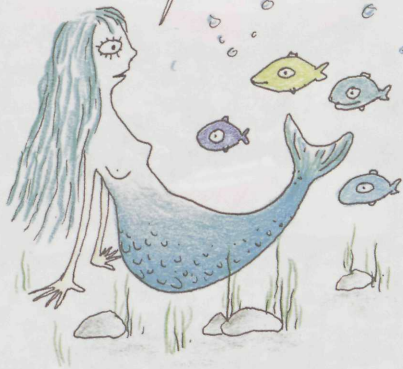
- umbes 250 g (enne leotamist) põldube
- 2 keedupeeti (tükelda)
- paar spl jahu (peaaegu kõik sobivad, minu panin natuke nisujahu ja natuke rukkijahu)
- paar spl riisiputru (selle asemel võib panna paar spl jahu)
- 1 toores sibul (tükelda)
- 1 spl karripulbrit
- maitse järgi köögiviljapuljongi pulbrit (ilma maitsetugevdajata)

Leota ube üle öö. Kurna ja loputa korralikult. Kasuta köögi-kombaini, saumikserit või hakklihamasinat, et kõik koostisosad purustada ja et need omavahel korralikult seguneksid. Maitse ja lisa vajadusel veel mõnda maitseainet või soolakuse lisamiseks köögiviljapuljongi pulbrit. Sega hoolikalt, vormi kotletid ja prae pannil kuumas õlis mõlemalt poolt kergelt krõbedaks. Jälgi, et õli oleks kuum ja seda oleks piisavalt ning et üks kotletipool oleks korralikult küpsenud, enne kui üritad seda pannil ümber keerata (keeramiseks kasuta võimalikult õhukest pannilabidat). Kotletid on eriti maitstavad, kui lased neil enne söömist natuke jahtuda. Serveeri eineleiva peal, kartulipudru ja kastme kõrvale või kus iganes tuju tuleb.

KOKKA ISE!

NOJAH, TEGELIKULT
MA JU TAHTSIN
BALERIINIKS SAADA,
AGA

sent

Tšehhi
pealinn

kõrgem
seisus
feodaal-
ühis-
konnas

kuulsaim
katalaani
arhitekt
Sagrada
Família
kirik
Barcelonas

aar
Peeter

purjelaeva
masti
liikuv
rõhtpuu

taipamine,
mõistmine

eesti
laulja
eesnimi +
perekonna-
nimi

“... Baba
ja neli-
kümmed
röövlit”

Rooma
number 1005

mitme-
päevane
võidusõit

sotsiaal-
demokraat

Prantsusmaa
pealinn

sirgjoon-
neliselt

Lõuna-
Ameerika
tants

Eesti

Õie

delegat-
siooni
liige

Eeva

Oskar
taim, mida
indiaanlased
nimetavad
“valge mehe
jalajäljeks”

taim, mis
tuleb peen-
rast välja
kitkuda

Ivo Linna

Horatio ...
kuulus
Briti
admiral

Antonio
Salieri

2 x täht

sõsar

Urmas
Sisask

ehk

Krista

värske
sõnum

väike
seemneteta
mandariin

Edgar

Betty

Ott
Lepland

Eduard
Uspenski

Ilona

tahtmine
süüa

Andrus
Kivirähk

suurim
inimahv

Onu Uno
uue
kalendri
järgi

... Mattiisen
... Ritsing

1
60 minutit

rõnga-
kujuline
täht

tähestiku
esimene
täht

õu

aasta

Kalev

liiter

Ivi

amper

pekita
liha

... olema
sõomata
olema,
nälgima

#51
04.2013

Lembitu mõistatus

Suvi on oma mitmekesiste mängudega üks väga põnev aastaaeg. Iga päev ootasid lapsi ees uued põnevad seiklused.

Mineviku saladusi uurivaid arheolooge mängides avastasid lapsed iidset templist kolm ruumi. Ühes ootasid ees lõõmavad leegid, teises hambuni relvastatud ninjad ning kolmandas lövid, kes ei olnud kolm aastat süüa saanud.

Milline ruum oli neist kõige ohutum?

Eelmine mõistatus

Eelmise mõistatuse lahenduseks on, et kuigi Leiger sõitis oluliselt kiiremini, sai Cassandra temast mööduda, kuna nad liikusid erinevates suundades - teineteisele vastu. Seekordse vastuseni jõudmiseks on aega lausa kaks kuud - lahendus koos uue mõistatusega ilmub järgmises ajakirjanumbris.

www.DaagilineDaailm.net

1. Kurekatelt kasutati vanasti

- a) salatiks
- b) lõnga värvimiseks
- c) katlaküürimiseks

2. Vaenukägu kutsutakse ka

- a) paskrästaks
- b) vainurästaks
- c) pasknääriks

3. Kaur Kenderi lemmikraamatuks oli lapsepõlves

- a) „Kolm musketäri“
- b) „Kaks kaptenit“
- c) „Seitse venda“

4. Hiiumaad ümbritsevaid väikesaari on ligi

- a) 2000
- b) 200
- c) 20

5. Tallinna Linnamuseumis saab vaadata näitust

- a) LasteKriis!
- b) TiteVärk!
- c) BeebiBuum!

6. Robbie Williams alustas oma Euroopa-turneed

- a) Islandist
- b) Itaaliast
- c) Iirimaalt

7. Bikiinid leiutati

- a) USA-s
- b) Prantsusmaal
- c) Inglismaal

8. Pink Floyd'i viimane studioalbum ilmus aastal

- a) 2004
- b) 1994
- c) 1984

NAERU-USS

Annabel Müür Arne Gümnaasiumist

Juku sõidab rolleriga bensiinijaama ja küsib teenidajalt: „Onu, kui palju maksab üks tilk bensiini?“
„Üks tilk? Mitte kui midagi, poiss.“
„Kenda! Palun tilgutage mulle siis paaki kaks liitrit!“

Liikluspolitseinik peatab Juku, kes kihutas rolleriga mööda kõnniteed.
„Poiss, kas sa ei näe, et see siin on kõnnitee? See on mõeldud jalakäijatele, mitte sõidukitele!“ kurjustab politseinik.
„Näen ikka, miks ei näe! Sellepärast ma siin sõidangi – minusugusel kehvad sõitjad on sõiduteel ikka palju ohtlikum liigelda!“ kiidab Juku.

Emal läheb väike Juku kaasas, arsti vastuvõtule.
„Kuidas on, proua, kas olete pidanud seda dieeti, mida ma teile soovitasin?“ küsib arst.
„Kahjuks, doktor, ei läinud see mul korda,“ tunnustab ema.
„Aga selles polnud ju midagi keerulist: ütlesin teile, et sööge nädal aega täpselt samu asju, mida sööb teie pisipoeg!“ imestab arst.
„Jah, aga mul ei taha liiv, muld, mündid ja värvikriidid kuidagi alla minna...“

„Juku, miks sa kogu aeg küüsi närid?“ pahandab ema.
„Sellepärast, et mul on suur mure!“
„Mis mure see siis on?“
„Küüned on liiga pikad!“

„Ema, kus vanaisa on? Mul on tema jaoks selline lahe õudusjutt, mis ajab kõigil inimestel juuksed hirmust püsti!“
„Ei tasu vaeva, Juku! Sa tead ju väga hästi, et vanaisa on meil kiilaspea!“

„Mul on sinu pärast suur mure, Juku,“ teatab ema. „Ma ei kujuta ette, mis sinust küll suurest peast saab, kui sa kogu aeg endast pisemaid kiusad!“
„Mis muud kui õpetaja!“ arvab Juku.

Juku on koos emaga kohvikus. Poiss songib lusikaga oma koogitüki kallal ja kurdab siis ettekandjale: „Miks ma ei leia oma mandlikoogist ainsatki mandlit?“
Ettekandja kehitab õlgu: „Ära nurise tühja asja pärast, poiss! Võta eeskuju oma emast: tema sööb rahulikult oma napoleoni kooki, kuigi selles pole Napoleoni haisugi!“

„Ettekandja, mu supis on pikk must juuksekarv!“
„Oi, selle pidite küll ise kaasa tooma – meie töötajad on kõik blondid!“

„Ettekandja, võitoosis on kärbes!“
„Vabandust, aga see pole tõsi: esiteks pole see kärbes, vaid porilane ja teiseks pole toosis või, vaid margariin!“

Mis see on: neli jalga ja kakssada kärbest?
Söögilaud suvises välikohvikus.

Varblasepoiss tuli koju, ise üleni sakris ja sasitud.
„Mis juhtus, pojuke? Kas jälle sattusid mõne ivakese pärast kaklusesse?“ uurib varblase-ema.
„Oh ei,“ kurdab värvuke. „Asi oli palju hullem – sattusin nimelt sulgpalliturniirile!“

Kolm karu tulid metsast. Karuema vaatas toas ringi ja hüüatas: „Kes, kes on minu toolil istunud?“
Karupoeg vaatas köögis ringi ja karjatas: „Kes, kes on minu kausikesest putru söönud?“
Karuisa vaatas toad üle, löi käppi kokku ja mörgas kogu jõust: „Mis te siin pudrukausi ja toolijala pärast hädaldate – küsige parem, kes on meie arvuti, teleka ja rahakotid ära viinud!“

Leiutas ja kogus **Jüri Paet**

SÜDASUVISED PAETISME

Õigel it-i mehel on patsi asemel hiiresaba.

Mustkunst on puhas kunst.

Teatri piletihinnad on nii kõrged, et lausa tsirkus.

Kui rahakotis puhub tuul, siis on raha tuulde läinud.

Seebika vaatajad võiksid end sisse seebitada.

Mürgiste seente söömine võtab sõnatuks.

Kui kõrbes janu tekib, siis on vesi ahjus.

Toorest liha võib süüa juhul, kui hamba all ei karju.

Häda ajab härra raevu.

Kui veri keema läheb, siis elu keeb.

Enesearmastus esimesest silmapilgust.

Mul on raha nagu põuaajal muda.

KOGUTUD TARGUTUSI

Vaikimine on ainus kullast asi, mida naised ei armasta.

Mida laisem mees, seda enam ta arvab, et talle habe sobib.

Paljud tüdrukud alguses ei mõtle. Hiljem mõtlevad, et oleks pidanud varem mõtlema.

Miski ei ühenda inimesi nii kui kolmanda isiku tagarääkimine.

Mida rohkem on TV-kanaleid, seda vähem on, mida vaadata.

Sõber on see, kes teab sinust kõike, kuid suudab jääda sümpaatseks.

Lastemuuseumis näeb sajandi- vanuseid lelusid

Tallinna Linnamuuseumi **Lastemuuseumis** (Kotzebue 16) on avatud näitus „**BeebiBuum!**“, kus võib näha eri aegadest pärit mänguasju, beebikõrinalid, lutte ja muud tiitavarki, mis nüüdseks kodudes juba ajahõlma vajunud. Emadele-vanaemadele valmistavad kindlasti silmarõõmu Teguri (hilisema nimega Polümeer) täispuhutavad ja vahikummist valmistatud loomad. Välja on pandud ka omaaegseid lapsevankreid, katsikukingitusi ja -kaarte ning muudki beebiajaloolist kraami. Lastemuuseumi trepigaaleriis saab aga vaadata Vahur Puiki fotonäitust „**Järeltulija**“, mis pajatab Interneti ja laste suhetest.

Info muuseumi lahtiolekuaegade kohta: www.linnamuuseum.ee/lastemuuseum

**LASTE-
MUUSEUM**

Kukesammul Kumu kunstimuuseumisse!

Iga kuu esimesel pühapäeval kell 12.00–13.00 toimub Kumus perepäev „**Kukesammud**“

Kukk on Kumu hariduskeskuse märgilind, kes aitab jõuda tarkuse ja julguseni. Pereprogrammide sari „**Kukesammud**“ sisaldab algaval hooajal reiki Kumu uutele näitustele, kus uuritakse alati erinevat teemat. Kõik vestlused kunstist ja põnevatest asjadest selle ümber toimuvad lastele arusaadavas lihtsas vormis. Iga perepäeva võtab kokku loominguline tegevus Kumu kunstistuudios. Oodatakse lapsi vanuses 5 – 11 aastat.

Monogrammist RK
(19. saj teine pool –
20. saj algus) Peter
Paul Rubensi järgi.
Lövid. 1901

Lõvid ja leevikesed Mikkeli muuseumis

Looma- ja kunstisõpradel tuleks suve jooksul kindlasti ära käia **Tallinnas Mikkeli muuseumis**, kus juba kevadest alates saab vaadata perekond **Sterni** kogusse kuuluvaid kunsteiteoseid, millel on kujutatud loomi ja linde. Loomakunst ehk animalistika on maailma vanim kunstijaan ning läbi aegade on seda viljelenud lugematu arv andekaid kunstnikke. Sternide kollektsoonile pani aluse **Karoly Stern**, kauaaegne Tallinna loomaiaia direktor, kelle lapsepõlv möödus Ungaris, Budapesti loomaiaia lähistel. Perekond Sterni kollektsoonis on esindatud sellised maailmanimed nagu August Gaul, Antoine Louis Barye ja Wilhelm Kuhnert. Vene kunstnikest näeb näitusel Vassili Vatagini, Konstantin Flerovi ja Valentin Serovi, eesti autoritest Jaan Koorti, Paul ja Karl Burmani, Eduard Wiiralti, Leili Muuga jpt animalistlikke töid. Näitust saab vaadata 13. oktoobrini.

MUNATOPSKID

Topsidest said topskid

Nukuteatris koorusid vastu suve iversevarki tibutopskid – osa neist kujutavad endast kanatibusid ja kukekesi, osa on võtnud endale rebaste raske rolli. Ja kõiki neid ühendab lavastus pealkirjaga „**Munatopskid**“, mille pani kokku **Helle Laas** ning mida mängivad **Liivika Hanstin, Anti Kobin ja Mihkel Tikerpalu**. Tähtis roll on etenduses kunstnik **Gunta Randlal**, kes leiutas kavala nipi, kuidas tavalistest munakarpidest teatrinukke valmistada.

„**Munatopskid**“ on küll mõeldud **mudilastele**, aga vanematel õdedel-vendadelgi ei hakka neid teatrisse viies igav: nemad võivad muinasjuttu kuulates ära õppida näiteks munatopskite meisterdamise.

HALVA TUJU SAAB LIHTSALT MINEMA SÕITA!

HOBID JA HUVID

Nimi: Kristofer Härm
Vanus: 15
Kool: Saue Gümnaasium
Elukoht: Saue
Hobi: BMX-sõit

Seekord puhume juttu BMX-sõitja Kristoferiga, kes on pärit Saue ja kes osales ka Saue Limonaadi ekstreemspordivõistlusel.

Millal alustasid sõitmiseiga?

See juhtus mingi neli aastat tagasi, aga siis ei teinud ma veel trikke. Käisin rattaga poes ja sõitsin niisama ringi. Trikke hakkasin rattaga tegema alles kahe aasta eest.

Mis innustab sind kõige enam tegelema sellise isevärki spordiga?

Adrenaliin – ma usun, et see ongi üks põhipõhjusest.

Räägi lähemalt ekstreemspordist: miks see sulle meeldib?

See on hea füüsiline trenn. Veel võiks öelda, et kui sul on mõnikord halb tuju, aga sõidutuju on seejuures olemas, siis võid alati kindel olla, et lõpptulemuseks on hea tuju. Ekstreemspordiga saab halva tuju lihtsalt minema sõita!

Kas tegeled millegi muuga veel peale BMX-sõitmise?

Ja, tegelen ka mäesuusatamisega, aga seda saab kahjuks ainult talvel teha. Ka mäesuusatamise juures on tegu hea trenni ja adrenaliiniga. Samas pole see minu jaoks siiski niisama tähtis kui ratas. Kooliga seoses tegelen veel rahvatantsuga. See on ka lahe, sest saab pidevalt igal pool erinevates kohtades esinemas käia ja uusi tuttavaid leida.

Kas sa tahad ekstreemspordiga tulevikus ka edasi tegeleda?

Jah, arvatavasti küll.

Kas sul on ka iidoleid seoses BMX-sõiduga?

Jah, on küll. Mark Web näiteks – tema sõidustiil meeldib mulle väga. Nimetada võiks ka Märt Augi – võib arvata, et ta on lihtsalt hull, kes ei mõtle, vaid lihtsalt teeb trikke, aga kõik, mida ta teeb, on hästi lahe.

Kristoferiga ajas juttu Anna-Maria Uulma Saue Gümnaasiumist

„Uljas ratsanik“

VÄGEV PORTS VAHVAT VIRRVARRI

Suvel puhkame ka meie, seepärast on teil praegu käes topeltnumber ja nii pean minagi läbi lappama kahe kuu filmid. Seetõttu rutuga asja juurde.

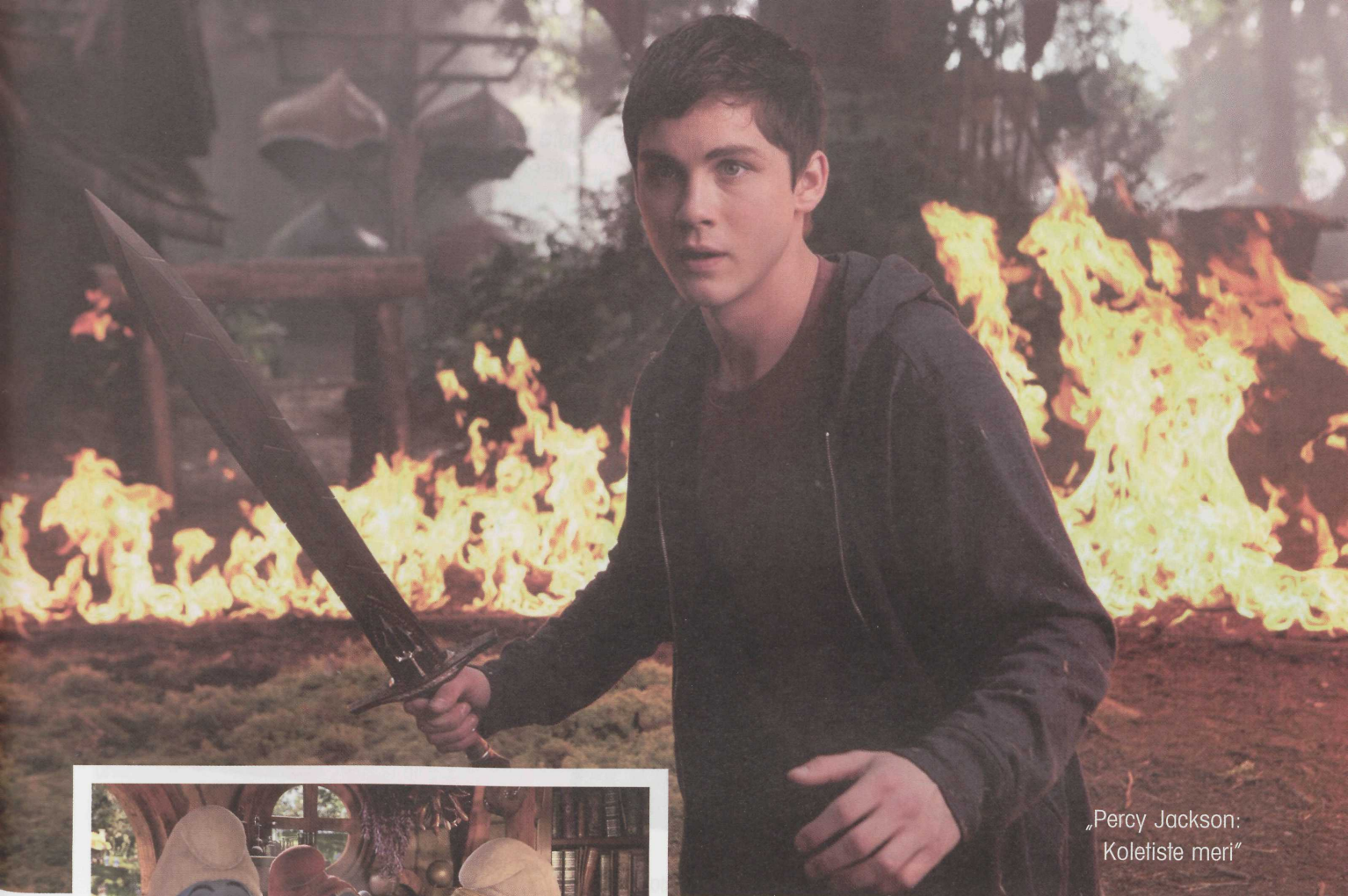
Kohe juuli alguses röömustab vaatajaid tormakas seiklus „**Uljas ratsanik**”, peaosas ennekõike „Kariibi mere piraatide” kapten Jackina tuntud **Johnny Depp**. Seekord mängib ta nutikat indiaanlast nimega Tonto, kes aitab nõu ja jõuga filmi nimategelast võitluses ahnuse ja kurjuse vastu. Seiklused saavad olema pöörased – lüüakse lahinguid, otsitakse aardeid, toimuvad tagaajamised kiiretel ratsudel ja kihutavatel rongidel.

Kohe selle järel jõuab kinodesse vaimukas multikas „**Mina, supervaras 2**”. Sedakorda on end vanasti väga osavaks kurikaelaks pidanud Grul uus mure: ta röövitakse kurikaeltega võitleva salaorganisatsiooni poolt, et võtta tema abiga kinni El Macho, kellel on seesama soov, mis kõiksugu kurjamitel alati olnud: ta tahaks vallutada maailma. Mängu on kaasatud ka Gru kollased

käsilased, kes on nii nunnud, et saavad 2015. aasta jõulude ajaks päris omaenda filmi!

Teinekord on aga nii, et hea filmi järg on hoopis eellugu ja just selline asjandus on ka augustikuud alustav lustilugu pealkirjaga „**Kollide ülikool**”. Selle peategelasteks on „Kollide kompaniist” tuttavad Mike ja Sully. Seekord saame näha, kuidas hiljem parimateks sõpradeks ja saanud sümpaatsed kollid esimest korda kohtusid ja – oh üllatust! – teineteist silmaotsaski ei sallinud! Pole vaja vist lisadagi, et sarnaselt Super-varga-looga on seegi film sulaselges eesti keeles.

Kõigile Harry Potteri lugude sõpradele tuleb suvel suur fantaasiaseiklus „**Percy Jackson: Koletiste meri**”. Selle peategelane Percy on üks meie seas elavatest segaverelistest, kelle üks vanematest kuulub Olümposel elavate jumalate hulka. Kõik nad elavad turvalises varjupaigas, mida ähvardab aga seninägematu oht. Ainus vahend nende pesa kaitsmiseks on

„Percy Jackson:
Koletiste meri“

„Smurfid 2“

maagiline kuldvillak, see aga asub paraku Koletiste meres, mida enamuse maailma inimestest tunneb kurikuulsalt Bermuuda kolmnurga nime all. Loomulikult just sinna Percy koos oma sõpradega tormabki, et päästa ennast ja kõiki, kes talle kallid.

Komöödia „**Smurfid 2**“ toob ekraanile tagasi armsad sinised päkapikud ja nende vihavaenlase, kurja nõia Gargameli, kes loob smurfide kinnipüüdmiseks nendesarnased üleannetud olendid. Tagatipuks röövib ta veel ka Smurfiina ja põgeneb Pariisi, kuhu kogu muu kamp siis kibekähku järele kihutab.

Kõigi nende lugude üleslugemine võttis päris vähemale. Disney meistritelt on kooliaasta alguses tulemas uus ja lahe multikas „Lennukid“, aga sellest juba septembrinumbris.

Kohtumiseni kinos!

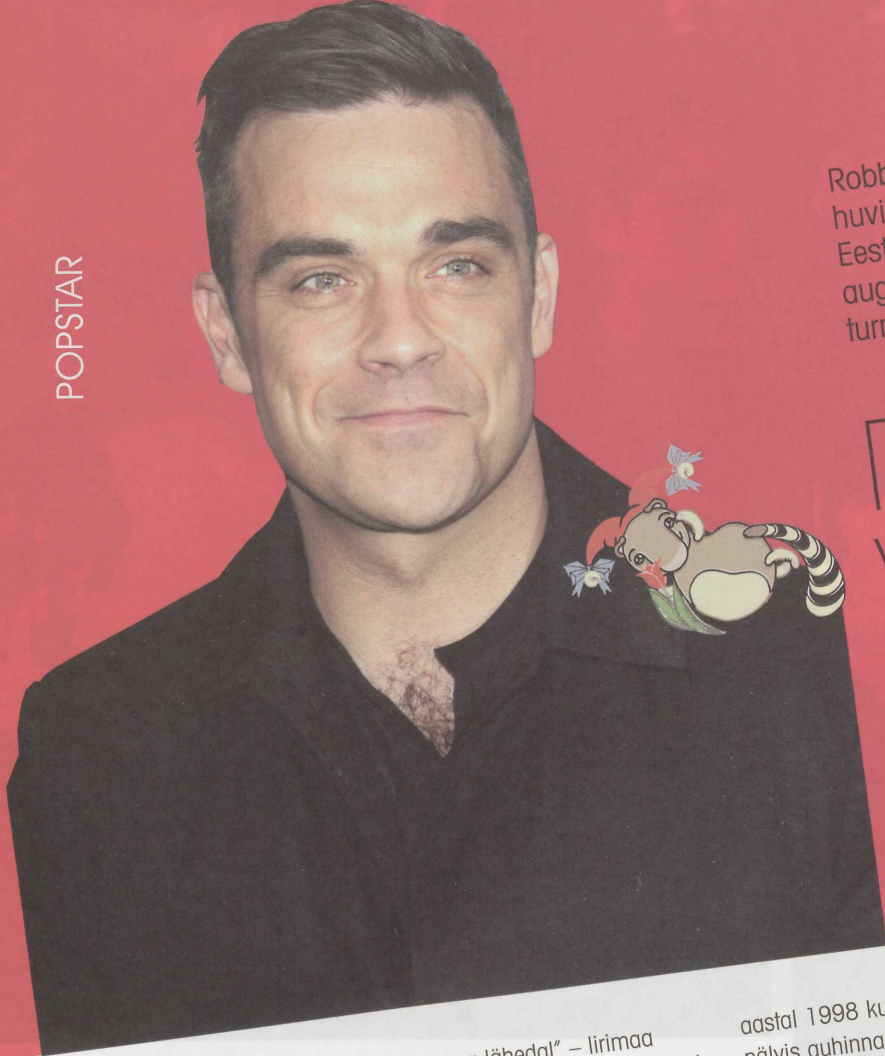
Kinokuju

„Kollide ülikool“

„Mina, supervaras 2“

Robbie Williams, keda meie muusikahuvilised saavad Tallinnas näha-kuulda Eesti Vabariigi taasiseseisvumispäeval 20. augustil, alustas oma suurt Euroopa turneed juba juunikuu alguses.

ROBBIE WILLIAMS TULEB EESTISSE!

Esimese kontsertshow' andis Robbie „pesa lähedal” – Iirimaa pealinnas Dublinis, ning teadagi osutus see väga menukaks, sest publik teab-tunneb enamat jagu Williamsi repertuaarist ja laulab meelsasti kaasa sellistele lauludele nagu „Rock DJ”, „Be A Boy”, „Candy” ja „Come Undone”.

Erinevalt paljudest popkuulsustest ei hiilga Robbie Williams ainult raadios, TV-s ja plaatidel, vaid on ka laval suurepärase esineja. Teda peetaksegi praegu brittide parimaks showmuusikuks. Enamjagu tema sellesuvistest kontsertidest – mida on kokku 26 – toimub staadionidel, seega on Tallinna lauluväljak muusiku jaoks kindlasti üks ilusamatest esinemispaikadest.

Eestis pole Williams varem esinenud, kuigi kontsertreise on tal olnud rohkesti. Ühel tuuril – nimelt aastal 2006 – püstitas Robbie koguni Guinnessi rekordi, õigemini tegid seda tema fännid, kes ostsid ühe päeva jooksul tervelt 1,6 miljonit kontserdipiletit.

Ilmselt on muusik esinemisoskuse pärinud oma isalt, kes oli tuntud koomik – ka Robbiel on hea huumorimeel ning ta oskab oma laule vaimukalt omavahel siduda.

Robbie Peter Williams sündis Inglismaal 13. veebruaril 1974, ning juba kolmeaastasena olevat ta ühel kontserdil üles astunud muusikalist „Grease” meelde jäänud lauluga „Suveööd”. Edaspidine muusikategevus toimus tal juba väljaspool perekonda: 16aastasena sai Robbie'ist menuka briti poistebändi Take That liige. Take That jõudis, muide, oma singlitega seitse korda Ühendkuningriikide edetabeli tippu. Robbie esines bändis viis aastat, siis aga alustas soolokarjääri, mille algul tehtud singel „Freedom” erilist menu ei saavutanud, kuid aasta hiljem sisse lauldud „Angels” pälvis juba kuulajate tähelepanu.

Esimene solistina tehtud LP kandis nime „Life Thru A Lens” ning järgmine plaat „I've Been Expecting You” tegi Robbie'ist staari:

aastal 1998 kuulutati ta parimaks brittide meesartistiks ning pälvis auhinna nii parima singli („Angels”) kui ka muusikavideo („Millennium”) eest.

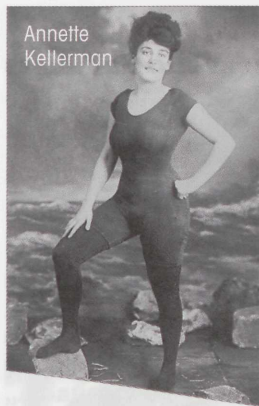
1999. aastal andis Williams terve rea kontserte USA-s, kus avaldas ka oma eelmiselt kahelt LP-lt välja valitud lauludest koosneva plaadi nimega „The Ego Has Landed”. Aastal 2000 ilmus plaat „Sing When You're Winning” ja järgmisel aastal valmis selle järg „Swing When You Are Winning”, mille kullateraks kujunes koos Nicole Kidmaniga esitatud „Something Stupid”. Sestpeale avaldas Williams pea igal aastal uue plaadi või rabas publikut vahel ka okeerivate videotega.

2006 tähistas Robbie Williams oma kümnendat aastapäeva sooloesinejana mitte plaadi, vaid hoopis dvd-ga, millelt võib näha-kuulda parimaid palu tema kontsertidelt Inglismaal, Hollandis, Prantsusmaal ja mujal. Videokogumik kannab pealkirja „And Through It All – Robbie Williams 1997 – 2006” ning seda vaadates saavad muusiku tipphetkedest osa ka need, kes ei mahtunud staadioni- ja väljakukontsertide sadade tuhandete kuulajate hulka.

Kas ka Tallinna kontsert kunagi dvd-le jõuab, seda ei või veel ennustada, kuid loodetavasti saab lauluväljakul kuulda laule Robbie seni viimaselt, üheksandalt albumilt „Take The Crown”.

Kodus ootavad muusikut näitlejatarist abikaasa Ayda Field ja sügisel aastaseks saav pitsitütar Theodora Rose Williams. Võib olla laulab temagi järgmisel turneel koos isaga. Kindlasti aga hakkab tüdrukule meeldima äge multifilm „Cars 2”, mille muusikavideo autoriteks ja esitajateks on Robbie Williams koos kantrilaulja Brad Paisley'ga.

Alma Stern

Annette Kellerman

Kleidita ujumine viis Annette vangi

Kui näed kedagi järves või meres ujumas, pikk kleit seljas, siis on kindel, et ta on kogemata kombel kaldalt või paadist merre plartsatanud. Hoopis teisiti arvati aga paarsada aastat tagasi: siis nõudis nimelt kombekus naissuplejatelt lisaks pikkadele ujumispükstele ka pika kleidi või jaki kandmist.

Austraallanna **Annette Kellerman** (1886 – 1975), kes arstide soovitusel lapsest peale oli püsivalt ujumisega tegelnud ning sellel alal tõeliseks meistriks saanud, laskis endale ömmelda üheosalise ujumiskostüümi, millega oli parem vees liikuda, ning saavutas lisaks headele võistlustulemustele ka... arreteerimise. Aastal 1907 viidi oma kuulsuse tipule jõudnud Annette USA-s, Massachusettsi osariigis rannast otse vanglasse, süüdistatuna ujumiskleidi puudumises. Mõnda aega pärast seda kutsus kohalik rahvas ühes tükis ujumisriideid annette kellermanideks. Vanglast vabanedes hakkas julge naine filminäitlejaks ning kirjutas ka raamatuid, millest üks, „Lõunamere muinasjutud“, oli mõeldud lastele. Kellerman elas 89 aastaseks, kuid pole teada, kas ta kandis elu lõpuni ka oma mässulist ujumiskostüümi.

Uued ajad, uued nimed

Kui 1946.aastal tundusid paljudele Réard'i leiutatud bikiniid enneolematult julgetena, siis nüüdseks on bikiniid saanud juba õige mitmeid järeltulijaid, mõned neist on aatomitestki pisemad. Näiteks monokiinid koosnevad ainult püksikutest, pretzelkiinid valmistatakse kahest kangaribast, millest üks kinnitub ümber kaela ja teine jookseb ümber puusa, mikrokiinid, triikiinid ja publiikiinid katavad õige napilt neid kehaosi, mida on harjutud varjama,

bandeaukiinid näevad välja, nagu oleks vaid kaks patsipaela ümber keha seotud. Samas aga kuulub näiteks tankiiniid nappide püksikeste juurde kena vestike, kamikiinid aga koosnevad üsnagi tavalistest püksiketest ja õla-paeltega särgist. Võimalik, et ilmuvad välja ka nulliiniid – sellised rannarõivad, mille jaoks pole kangast vaja ka millimeetri jagu.

Kamikiinid

Sõjakad rannarõivad

Kes ei teaks, et bikiniid on hästi napid päevitus- ja supelkostüümid! Kuid küllap imestab nii mõnigi bikiniikandja, kui kuuleb, et tema kenad hilbud on saanud oma nime ameeriklaste tuumapommi-katsetuse asupaiga järgi. Need katsetused toimusid Marshalli saartel kuuluval Bikini atolliil pärast II maailmasõda, aastatel 1946 – 1958.

Ajakirjanduses kõneldi 1946. aastal Bikinidest nii palju, et prantslane Louis Réard otsustas anda sama nime ka oma leiutatud supelkostüümile. Erialalt oli Réard autoinsener, kuid just sel suvel oli ta abiks oma ema pesuäris Pariisis.

Kummaline on see, et täpselt samal aastal pakkus samasugused napid rõivatükid välja teinegi mees – moekunstnik Jacques Heim –, kes andis oma leiutisele nimeks „aatomid“. Heimi meelest oli see hea nimi maailma kõige pisemale kostüümile. Elu aga näitas, et moedisaineri välja mõeldud nimi jäi inseneri leiutisele alla: kogu maailm tunneb rannarõivaid bikiniide, mitte aga aatomite nime all. Réard'il oli raske leida julget modeli, kes bikiniine sõandaks demonstreerida, ning lõpuks sai ta nõusse ööklubi tantsijanna Micheline Bernardini.

Mõnda aega tekitasid bikiniid tuliseid vaidlusi, kuid pärast seda, kui populaarne filmitäht Brigitte Bardot oli demonstreerinud bikiniid filmis „Ja jumal lõi naise“, sai head figuuri nõudev supelülkond superpopiks.

Micheline Bernardini

Prohvetile meele järele

Mõnel maal keelab usk naistel ja tüdrukutel käsi, jalgu ja isegi juukseid paljastada, olgu ilm nii kuum kui tahes. Moekunstnikud aga ei jäta jonn: juba mõnda aega on ka sügavalt usklikel naistel võimalik supelda burkiinide nime kandvas isevärki ujumiskostüümis. Selle mõttes välja Austraalias tegutsev Aheda Zanetti. Supelülkonna nimi on tuletatud kahest sõnast: burka tähistab moslemiusuliste mantli moodi rõivatükki, bikiniid on teadagi bikiniid. Burkiine valmistatakse kergest polüesterekangast, mis ei takista ujumist, kuid samal ajal ei liibu ka märjaks saades keha ümber, sest oma ihuvorme ei tohi need kenad neiu-d naised mingil juhul teistele näidata. Erinevalt kõigist teistest „iiniidest“ uhkeldavad burkiinid ka kapuutsitaolise peakattega. Üksteisega segi suplevaid daame siiski ei saa ajada, sest lisaks käe- ja jalalabadele paistavad ontlikust kostüümist välja ka nende silmnäod.

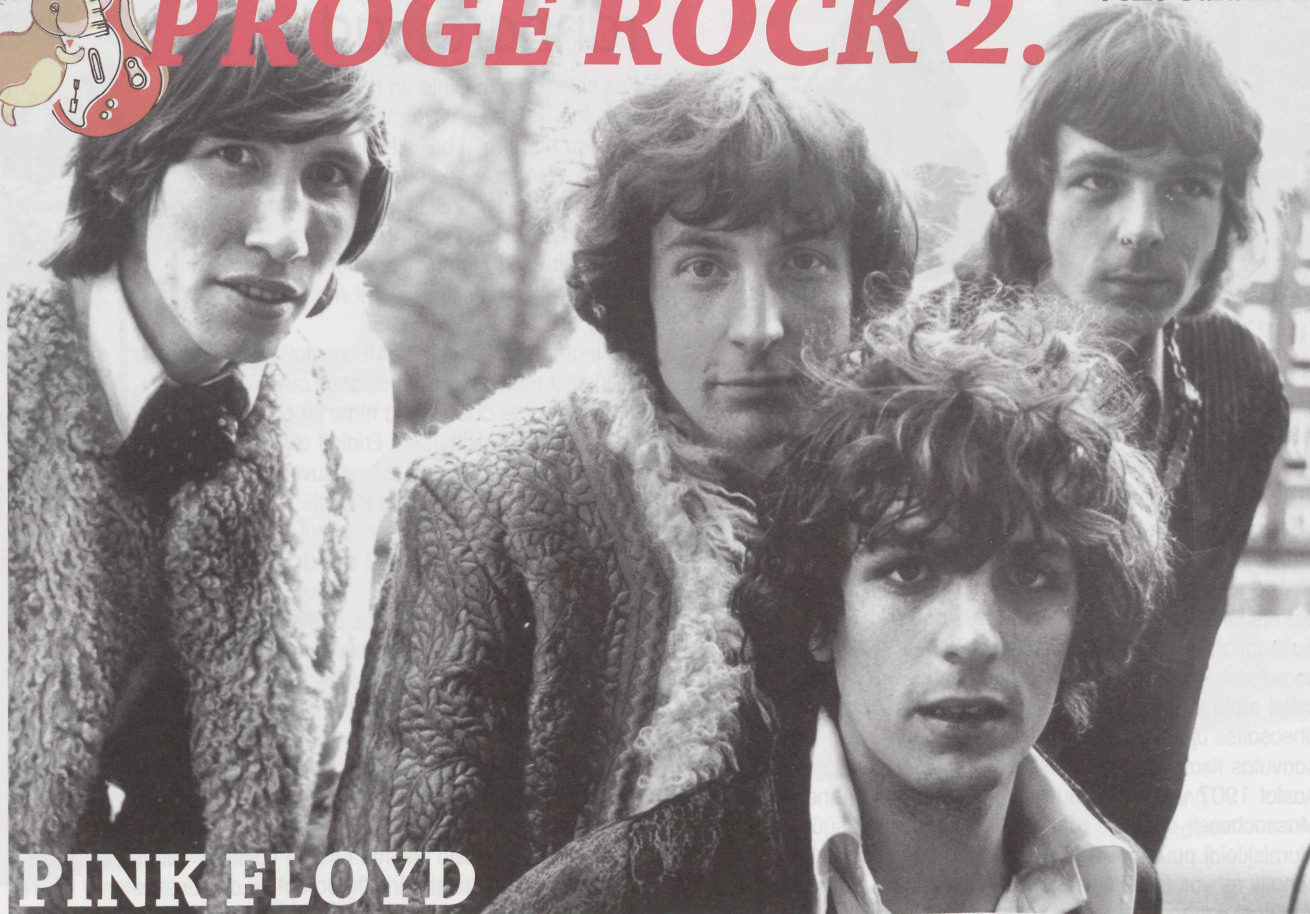

Burkiinid

PROGE ROCK 2.

Vello Salumets

PINK FLOYD

Inglise bändi Pink Floyd, kes tuntud eelkõige oma filosoofiliste laulusõnade, hinnatud klassikalise rockipalade, uuenduslike plaadiümbriste ja viimistletud kontsertide poolest, võib asetada roki ajaloo ühele pulgale niisuguste ansamblitega kui The Beatles, The Rolling Stones ja Led Zeppelin. Selle ansambli plaate on maailmas müüdud ligi 300 miljonit eksemplari, vaatamata sellele, et juba algusest peale on bändi muusika olnud paljude jaoks üsna kõvaks pähkliks.

Pink Floyd sai alguse aastal 1964, kui kitarristid **George Roger Waters** (1943), **Bob Klose** (1945), trummar **Nicholas Berkeley „Nick” Mason** (1946) ja pianist **Richard William „Rick” Wright** (1943 – 2008) moodustasid ansambli „Tea Set”. Peagi liitus nendega ka kitarrist **Roger Keith „Syd” Barrett** (1946 – 2006). Kui ilmnes, et nimi „Tea Set” oli juba kasutusel, pakkus Barrett välja nime „The Pink Floyd Sounds” bluusimuusikute Pink Andersoni ja Floyd Coucili järgi. Peagi kadus sõna „sounds” ansambli nimest. Alguses kaverdati kuulsaid rütmibluusi lugusid, lisades neile pikki improviseeringuid. Džassi-mõjutustega Klose lahkus bändist pisut enne seda, kui Pink Floyd hakkas lindistama ning Barrett võttis temalt üle kõik kitarrimängu kohustused ja Watersist sai ansambli bassist. Barrett

hakkas ise laule kirjutama, saades inspiratsiooni ameerika ja inglise psühheedeelsest rockist. Pink Floyd kogus populaarsust ning 1966. aasta oktoobris sõlmiti leping mäenedzeride Peter Jenneri ja Andrew Kingiga. Järgmise aasta algul saadi plaadileping EMI-ga ja ilmusid singlid „Arnold Layne” ning „See Emily Play”, mis jõudsid Briti tabelis kahekümnendale ja kuuendale kohale. Augustis paisati müüki ansambli debüütalbum „**The Piper at the Gates of Down**”, mida peetakse nüüd inglise psühheedelilise muusika parimaks näiteks. Muuseas salvestas Pink Floyd selle Londonis Abbey Roadi ühes stuudios, kus samal ajal salvestas kõrvalstuudios The Beatles oma kuulsat albumit „Sgt. Pepper’s Lonely Hearts Club Band”.

Syd Barretti kirjutatud lugusid iseloomustasid sürraalsed ja poetilised sõnad ning eksperimenteerimine muusikas.

Samal ajal, kui bänd üha enam kuulsust kogus, hakkas narkootikumide manustamisest ja tuuritamist tingitud stress Syd Barretti seisundit mõjutama. Teised liikmed ei võtnud teda enam avalikele esinemistele ning Barrett lahkus bändist 1968. aasta aprillis. Uueks liikmeks sai kitarrist **David Jon Gilmour** (1946).

Muusikaliselt oli see periood eksperimenteerimise

aeg. Kõik liikmed kirjutasid erinevat materjali: Waters kirjutas peamiselt džässilikke meloodiaid sümboolsete laulusõnadega, Gilmour keskendus kitarrirohketele bluusilikele lugudele ning Wright eelistas meloodilisi ja sageli psühheedeelseid meloodiaid. 1968 ilmunud Pink Floyd'i teist albumit „**A Saucerful of Secrets**” peetakse üheks esimeseks proge-rocki ilmingutega albumitest.

muusikavideo albumile.

Ehk sobiks siia veel üks huvitav fakt. Nimelt esitas keegi omaaegne koolilaps, kes oli kaasatud Pink Floyd'i loo „Another Brick in The Wall” lastekoori salvestusele, hiljem kohtule hagi selle kohta, miks talle tookord ei makstud honorari. Vastus oli, et ka teised selles kooris laulnud lapsed ei saanud tasu, kuna lastekoori dirigendiga

1971. aasta album „**Meddle**” näitas bändi tuleviku-suunda. Kadus seos psühheedeelse rokiga ning loodi muusikasuund, mida on tänapäevalgi keeruline liigitada. Muusika muutus ühtlasemaks ning paranes laulukirjutusoskus. Ansambli liikmed ise pidasid „Meddle”-t esimeseks tõeliseks Pink Floyd'i albumiks. Algas Watersi roll peamise laulukirjutajana. 1973 ilmunud erakordselt edukas „**Dark Side of the Moon**” viis bändi populaarsuse tippu. Sellest sai ansambli esimene plaat, mis jõudis USA Billboard-tabelisse, püsides Top 200-s 741 nädalat, püstitades uue rekordi. Plaadimüügi arv ületas 45 miljoni piiri.

1975 ilmus Pink Floyd'i uus album „**Wish You Were Here**”. Seda plaati iseloomustavad meeleolulised klahvpilliosad, bluusilikud kitarrisoolid, džässist inspireeritud saksofonipalad ning džäss-fusion'ilik helipilt. „Wish You Were Here” oli esimene Pink Floyd'i album, mis tuli esikohale nii Briti kui USA edetabelites ning kriitikud hindavad seda sama kõrgelt kui „Dark Side of the Moon”-i.

1979. aasta topeltalbumit „**The Wall**” peetakse tihti bändi parimaks saavutuseks. Seda on nimetatud ka terviklikuks rokkooperiks. „The Wall”-i läbivateks teemadeks on üksindus ja suhtlemisvõimetus, mis avaldub metafoorina müürist, mille rokkmuusik enda ja maailma vahele ehitab. Albumi nimilaul pealkirjaga „Another Brick In The Wall” jõudis Billboardi tippu ning jäi sinna viieteistkümneks nädalaks. Kriitikud hindasid albumit kõrgelt ning selle müüginumbrid on nüüdseks ületanud 30 miljoni piiri. 1982. aasta edukas film „Pink Floyd: The Wall” oli pooleteisttunnine

oli nii kokku lepitud ja viidates seadusele – alaealistele ei tohi palka maksta – nii ka toimiti. Kui aga mängu sekku kooli direktress, kes polnud asjast üldsegi teadlik, siis ei jäänud Pink Floyd'i mäenedžeril muud üle, kui pakkuda lepituseks koolile £1,000 ja kinkida seinale riputamiseks selle laulu plaatinaplaat. Kooris osalenud õpilased ei saanud muidugi šillingitki. Aga oli kuidas oli, selles laulus kõlanud fraas „We Don't Need No Education”, ehk siis „Me ei vaja haridust” ja kõik muud üleskutsed, mis selle laulu tekstis edasi tulid, said nii Inglismaa kui ka USA kooliõpilaste seas vaat et hümni staatuse.

1983. aasta album „The Final Cut”-i oli toonilt veel süngem kui „The Wall”, keskendudes suure osas sõjale ning tollase maailmapoliitika kritiseerimisele. Pärast albumi ilmumist tekkisid David Gilmouri ja Roger Watersi vahel niivõrd suured lahkkelid, et viimane otsustas ansamblist lahkuda, jättes bändi ilma peamise loova jõuta.

1994 ilmus Pink Floyd'i „The Division Bell”, mis on siiani jäänud selle kollektiivi viimaseks studioalbumiks. Kriitikud võtsid albumi vastu suure pettumusega. Pärast „The Division Bell”-i on bändiliikmed tegeleud peamiselt sooloprojektidega, tulles kokku vaid mõneks üksikuks heategevusürituseks. Pink Floydile on pakutud 250 miljonit dollarit originaalkoosseisuga maailmaturnee eest, kuid bändi liikmed lükkasid pakkumise tagasi.

1996. aastal pääses Pink Floyd Rock'n'Rolli Kuuluste Halli.

ROKKIKOOL

Videoklipid:

- <http://www.youtube.com/watch?v=S9fArMNddSA>
- <http://www.youtube.com/watch?v=DrGuVa-4BVE>
- <http://www.youtube.com/watch?v=fvPpAPIIzYo>
- <http://www.youtube.com/watch?v=OXOIZWDnswl>

Ütle üks hea autolapse nimi!

AUTODEST

Roheline tee rohelisele mõtlemisele

Nissan Juke

Jüri Trouberg

Nissan March

Nissan-GT-R

Nagu eelmises numbris kirjeldatud Lexus, nii on ka Nissan sündinud Tōusva Päikese Maal ehk Jaapanis. Nüüdseks on neid moodsaid masinaid valmistav firma muutunud rahvusvaheliseks, alguses oli aga tegu läbi ja lõhki Jaapani ettevõttega.

Autotehase eelajalugu algas juba enam kui 100 aastat tagasi:

Masujiro Hashimoto rajatud **Kwaishinsha Motor Car Works** sündis aastal 1911 ning esimene auto valmis aastal 1914. Auto sai nimeks DAT – see oli akronüüm ehk esitähelühend autotehase investorite perekonnanimedest: Kenjiro **D**en, Rokuro **A**oyama ja Meitaro **T**akeuchi. Tehas vahetas mitu korda nime, jäädes alates 1925. aastast pikemalt pidama DAT Motorcar Co juurde.

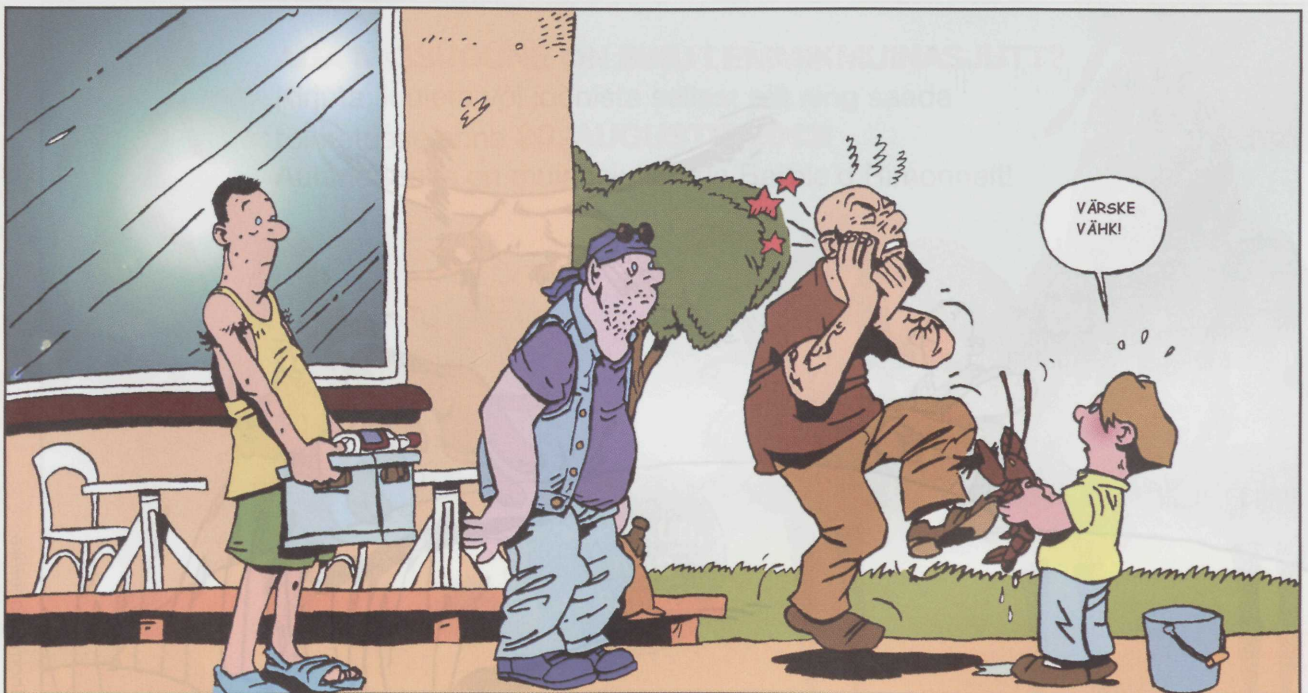
Algul oli sõiduautode ostjaid väga vähe, seepärast tootis DAT peamiselt veoautosid

sõjaväele, kuid aastal 1931 tuli firma välja ka uue väikese sõiduautoga, millele esialgu anti nimeks Datsun – DATi poeg. Masin oli igati asjalik, kuid selgus, et jaapanlastele selle nime kirjapilt ei sobinud, kuna sama hieroglüüfiga tähistati ka mõistet „kahju“, ning kui Nissani firma võttis kontrolli DATi üle enda kätte, sai „Dati kahjust“ hoopis „DATi päike“ ehk tänapäeval meilegi tuttav **Datsun**.

Ka Nissani nimi on tegelikult lühend kahest jaapanikeelsest sõnast: Jaapani börsile tuli firma Nippon Sangyo ehk Jaapani Tööstuse nime all. Nissani kartell ühendas tervelt 74 mitmesugust ettevõtet. Autotööstus Nissan Motor Company sai alguse aastal 1933. Teise maailmasõja ajal tootis tehas ka masinaid ja lennukeid Jaapani sõjaväe tarbeks, millele teadagi USA ja Nõukogude väed tegid lõpu. Sõjajärgsed aastad polnud jaapanlaste jaoks kergemate killast. 1952. aastal sõlmis Nissan Motor Company lepingu brittidega ning asus oma tehases kokku panema Jaapanisse osadena sisse toodud Austini kaubamärgiga autosid. Mõne aja pärast hakati valmistama ka juba oma sõidumasinaid. Maailmaturul jõudsid Datsun 510 ja Datsun 240Z – viimati nimetatud sportauto saavutas kiiresti populaarsuse ka välismaal. 1950ndate aastate lõpul eksportis Nissan oma masinaid juba välismaalegi ning rajas oma kompanii eriharju Ameerikas. 1986 avati

tütarettevõtte Inglismaal Sunderlandis, et säästlikult tegutseda Euroopa autoturul. Nagu igal autofirmal, on ka Nissanil olnud paremaid ja halvemaid aegu, viimastel aastatel on asunud välja töötama keskkonnasäästlikke sõidumasinaid. Nissan LEAF, mis kuulutati kolm aastat tagasi Washingtoni autoshow Rohelise Autovisiooni võitjaks, on nüüdseks saanud maailma enim müüdud elektriautoks. Küllap tuleb Tōusva Päikese Maalt veel teisi rohelisi uudiseid.

Barbie

MOOD

JA

Muinasjutt

MUINASJUTUMAAILMAS ON KÕIK VÕIMALIK!

Küllap oled lugenud muinasjutte nii haldjatest, printsessidest kui ka merineitsitest. Enamasti lõpevad need lood sõnadega „Ja kui nad veel ära pole surnud, elavad nad õnnelikult elu lõpuni“. Aga mine tea: võib-olla on ka printsesside-haldjate edaspidine elu täis seiklusi ja võlutegusid? Võib-olla laenab haldjas printsessile vahel oma tiibu ja äkki läheb printsess

Okasroosike koos merineitsiga ookeaniavarusi uurima?

Barbie maailmas on sellised asjad täiesti võimalikud: sarja Mix and Match ehk Miksi ja sobita kuulub nii tiivulisi haldjaid, kullakarva krooniga printsesse kui ka kalasabaga merineitseid – kokku 11 nukku, kes võivad omavahel iga kell vahetada nii rõivaid, tiibu kui ka kauneid kalasabu. Plaks! – ja ongi valmis uus moodne muinasjutt! Selle sarja nukud peavad nimelt lugu nii moest kui ka muinasjuttudest.

AGA MISSUGUNE ON SINU LEMMIKMUINASJUTT?

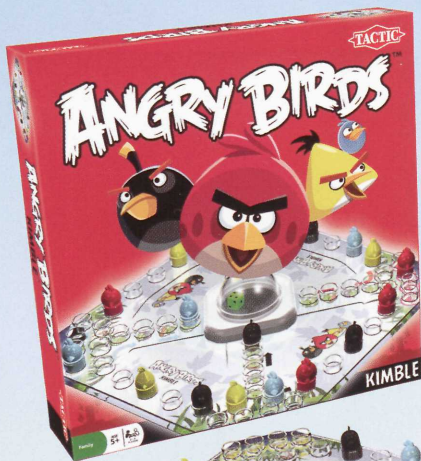
Kirjuta, luuleta või joonista sellest pilt ning saada toimetusse enne **20. AUGUSTIT 2013!**

Auhindadeks on muinasjutusarja Barbie'd Rimonnelt!

11
NUKKU!
ÜLE TUHANDE
võimaluse!

*Miksi ja
sobita!*

SEELIKUD,
TIIVAD
JA SABAD!

Kurjalindude kõrge lennuga suvemängud!

Erinevalt laululindudest ei vaeva Kurjalinnud end ei munemise, haudumise ega poegade toitmisega. Kus sa sellega: nende koivad-tiivad on ka suvel seotud mängimisega! Mis seal ikka pahaks panna – kogu maailm teab juba, et Angry Birds on Angry Birds! Kui väljas on pole just kõige parem ilm, siis kutsuvad kurjalinnud Sind tubaseid mängu mängima – selleks tarbeks on loodud **kaks Angry Birds Kimble'i lauamängu**, üks sinine ja teine punane. Lisaks neile on leiutatud ka põnevaid **mängukaartide komplekte**, millest kõige popimad on teadagi kosmose-teemalisel.

Ka Angry Birdsi uus õuemäng kutsub huvilisi kosmosesse. Kõrge lennuga linnud, mis seal öelda!

Meie seekordne ülesanne puudutab samuti ilmaruumi. Kirjuta ja joonista meile sellest, **missuguseid mängu soovitaksid kosmonautidele – nii praegustele kui ka tulevastele!**

Saada oma mänguideed toimetusse enne **20. augustit 2013!** Parimatele auhinnaks Angry Birdsi mängud ja kaardid Rekato!

NB! Rekato internetipood asub ikka endisel aadressil: www.rekato.ee

REKATO

nüüd mängime...

TACTIC®

